

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2161
2,90€ | 21 FEBRER 2021

El 19 de març
comença un
any especial
a l'entorn de
l'«Amoris
laetitia»

EDITORIAL i EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

**Amor familiar:
alegria per a
un món ferit**

Propostes per viure aquesta Quaresma

P 16-20

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Una Església domèstica de debò

L'Any de Sant Josep convocat pel papa Francesc, coincideix parcialment amb una nova convocatòria del mateix Pontífex: l'Any de la Família de l'Alegria de l'Amor (*Amoris laetitia*). S'ha produït un fenomen semblant al de la història del temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona. En un principi, havia de ser un temple dedicat al gloriós Patriarca, promogut per l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep, la primera pedra del qual es va posar un 19 de març del 1882, i encara el 1885 la capella central de la cripta es va dedicar al Sant Patró. Amb l'evolució del projecte, la presència de la Sagrada Família es va anar estenent progressivament fins a arribar a l'exaltació de les figures centrals de Jesús i Maria, a les quals Gaudí va dedicar les dues torres més altes del temple, la cúpula del Salvador i la de la Mare de Déu, en les quals avui s'està treballant. Gaudí, a més d'enaltir la Sagrada Família de Natzeret a la façana del Naixement, encara hi va afegir les escultures d'altres parents de la sagrada parentela, com Joaquim i Anna (segons la tradició, avis de Jesús), Elisabet, Zacaries i Joan Baptista. Certament, el model de família del segle XIX i principis del XX era ben diferent dels models del segle XXI, però l'essencial roman.

Un dels objectius del Papa en convocar aquest Any de la Família *Amoris laetitia* és aconseguir que la família cristiana sigui considerada una Esglé-

sia domèstica. Aquesta expressió, lluny de ser un tòpic eclesiàstic, respon a una vocació molt important: «domèstica» és l'adjectiu, però «Església» és el substantiu. Tota família cristiana està cridada a ser «Església», comunitat d'acollida i d'esperança, on tots els qui s'hi acostin trobin un motiu per continuar esperant. Aquesta dimensió eclesial casolana s'ha fet especialment palesa en temps de confinament. Segons la subcomissió episcopal per a la Família i la Vida, de la Conferència Episcopal Espanyola, «aquest temps ha suposat una ocasió per a moltes famílies catòliques de redescobrir aquesta dimensió: les llars s'han convertit en esglésies on s'ha compartit la Paraula de Déu, s'ha participat en les celebracions litúrgiques de manera telemàtica i s'ha viscut especialment la caritat».

També ha estat un temps en el qual els avis han patit especialment les conseqüències de la crisi sanitària, perquè els ha atacat el virus, o perquè s'han vist privats de les visites de fills i nets. Cal no oblidar que la Pastoral Familiar ha de ser transversal i incloure els esposos, els joves, els nens... però també els ancians i les situacions de fragilitat. Cal acompanyar la gent gran, fent-los sentir que en la vellesa segueixen formant part important de la vida familiar.

En aquesta línia, és un goig que el papa Francesc hagi instituït la Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran, el quart diumenge de juliol de cada any.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

15
Vida eclesial

23
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Arpilleres, un llenguatge tèxtil per explicar els drets dels infants

PÀGINA 24-27

21
Les meravelles de la Nativitat

Postura valenta i clara dels jesuïtes davant dels abusos

PÀGINA 36-38

Mn. Josep Tubau, in memoriam

PÀGINA 39-40

47
Jean Pierre
Citenga,
rector del
bisbat
de Vic

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA @OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona i president de la Conferència Episcopal Espanyola

La malaltia i el dolor revelen la feblesa humana però també la nostra fortalesa. Déu ens acompanya per donar-nos força i paciència per afrontar el nostre patiment. Avui, dia de la Mare de Déu de Lourdes, li demanem que intercedeixi per tots els malalts. #DiaMundialDelMalalt

SOR LUCÍA CARAM @SORLUCIACARAM

Dominica de Manresa

El gran titular que revelaria un canvi de mentalitat en els polítics, que desitgen cercar solucions pensant en el bé comú, seria: signem un gran pacte pel bé comú, amb polítiques socials, econòmiques i sanitàries, etc. I no el «tots contra un» o «Cadascú a la seva»

ELISABETTA PIQUÉ @BETTAPIQUE

Corresponsal de «La Nación» a Roma

Obertura a les dones: el papa Francesc va nomenar Nathalie Becquart subsecretària del Sínode de Bisbes amb dret a vot

PEIO SÁNCHEZ @PEIOSAN

Rector de Santa Anna de Barcelona

Faouzia Chatì és primer Premi a la Fraternitat Humana a l'Hospital de Campanya. Pel seu coratge, pel seu servei als més vulnerables i per la seva contribució al diàleg de les religions

ANDREA TORNIELLI @TORNIELLI

Director editorial del Dicasteri vaticà per a la Comunicació

Sor André compleix 117 anys i envia els seus millors desitjos a Ràdio Vaticana

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Felicitació al Vaticà

Ràdio Vaticana va complir 90 anys el 12 de febrer. Per unir-se a la celebració, Ràdio Estel va enviar un breu missatge que es va emetre dins d'una xarxa de cadenes catòliques anomenada «Ràdios amigues». Des de Catalunya, vam incidir en la importància «d'aquesta gran obra de la Santa Seu i de Roma per al món». D'altra banda, vam introduir-hi una curiositat: l'aniversari de Ràdio Vaticana se celebra coincidint amb la vigília del Dia Mundial de la Ràdio i, per a l'arxidiòcesi de Barcelona, amb una festa molt important, Santa Eulàlia, copatrona de la ciutat i cotitular de la catedral.

Ràdio Vaticana és com la nostra mare a les ones. Ens ajuda en el camí, amb l'objectiu compartit de comunicar l'alegria de la fe, la bona notícia de la pau i l'amor que ens transmet Jesucrist. Des de Ràdio Estel, a les 23.45 h, connectem cada dia amb l'informatiu en castellà de la cadena pontificia, i ens nodrim de tota la informació que ens ofereix juntament amb VaticanNews. En els programes *A primera hora* i *El Mirador de l'actualitat*, ens vam fer ressò d'aquests 90 anys el mateix 12 de febrer.

Zoom

EDUARD BRUFAU

L'1 de febrer passat el Gran Teatre del Liceu va presentar el projecte Opera Prima, que portarà a l'escenari òperes comunitàries de nova creació amb la col·laboració de les entitats del barri del Raval. Entre les més de 50 associacions que hi participen, hi ha El Lloc de la Dona, Arrels Fundació o el Casal dels Infants. La primera òpera serà *La gata perduda*, que es representarà la tardor de l'any vinent. A la imatge, la presentació del projecte a l'escenari del Liceu.

L'efemèride de la setmana

23 de febrer del 1983: a Olesa crema el teatre de la Passió.

DES DEL MONESTIR

«Ser humils. Fer les coses bé»

Aquestes paraules podrien ser d'un dels Pares de l'Església dels primers segles del cristianisme, per exhortar els homes a tornar a Déu. Però també podria ser el títol del missatge amb el qual el papa Francesc ens convida a viure la Quaresma d'aquest any i que, com sempre, és un camí d'humilitat que fa possible un canvi de vida.

Però aquestes paraules són les declaracions que Ronald Koeman, l'entrenador del Barça, va fer el 8 de gener a Granada, abans del partit

El consell de Koeman als jugadors del Barça està en la línia del que sant Benet demana als monjos

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalc

Fa la impressió que la majoria d'intervencions, sobretot en l'àmbit polític, són per criticar les posicions i les actuacions d'altres persones, partits o institucions. N'hi ha prou d'escoltar les declaracions dels líders polítics per adonar-se que habitualment tenen com a objectiu desautoritzar les paraules o les accions dels altres. Aquesta actitud podria arribar a ser comprensible en els qui es troben a l'oposició, i tanmateix és freqüent fins i tot entre els qui governen. També passa igual, i de manera exagerada, en algunes populars xarxes socials, on es dediquen moltes energies a rebatre, desacreditar i fins i tot insultar. Els ambients eclesials tampoc no estan exempts d'aquest fenomen.

Les campanyes electorals podrien ser útils si oferissin la possibilitat

del Barça contra l'equip d'aquella ciutat. Ser humils i fer les coses bé, com va dir molt encertadament Koeman, ajudaria el Barça a guanyar els partits. Però als cristians, ser humils i fer les coses bé també ens ajudaria a viure (en aquests mesos tan complicats degut al Covid-19) la conversió en el camí quaresmal i així, «amb una joia plena de deler espiritual», saber esperar «la santa Pasqua» (RB 49:7), com demana sant Benet als monjos.

No crec que Koeman conegui la Regla Benedictina, però el seu consell als jugadors del Barça de ser humils i fer les coses bé està en la línia del que sant Benet demana als monjos en aquest capítol 49.

De fet, fer les coses bé, com demana Koeman als seus jugadors, podria ser ben bé, com demana sant

JOSEP MIQUEL BAUSSET

Monjo de Montserrat

Benet als monjos, «guardar la pròpia vida amb tota la seva puresa» (RB 49:2), per tal d'esborrar «aquests dies sants, totes les negligències dels altres temps» (RB 49:3)

Però, a més de fer les coses bé, Koeman demana humilitat als seus jugadors, una actitud poc freqüent entre les figures de l'esport i menys encara entre els polítics. També sant Benet, al final del capítol sobre l'observança de la Quaresma, demana als monjos que tot el que «cadascú ofereix, que ho proposi al seu abat i faci's amb la seva benedicció» (RB 49:8), és a dir, amb humilitat, per no caure en la «presumpció i vanagloria» (RB 49:9)

«Ser humils» i «fer les coses bé» és un bon consell per als jugadors del Barça i un bon programa de vida per a aquesta Quaresma.

MIRADA AL MÓN

En contra

de conèixer i analitzar propostes diferents per resoldre els problemes socials i per millorar la qualitat de vida dels pobles. En canvi, semblen més orientades a desqualificar els altres partits o candidats que no pas a explicar els propis programes, que sovint són genèrics i buits de contingut real, o bé són molt atractius però irrealitzables.

En general, sembla que tenim més facilitat per veure els defectes dels altres que no pas per reconèixer les seves virtuts, i que tendim

La nostra societat seria millor si cadascú adoptés una actitud positiva

més a criticar que no pas a aplaudir o felicitar. Ens és més fàcil, i potser més agradable, desmuntar les idees o les accions dels altres que no pas posar-ne en relleu els elements positius. També sol passar que ja tenim etiquetades les persones, i en molts casos, abans que algú digui qualsevol cosa, sense haver-lo escoltat ja sabem que la nostra opinió serà contrària a la seva.

I encara costa més fer l'esforç d'oferir alternatives. Sempre s'ha dit que resulta més fàcil desmuntar un discurs que fer-ne un de millor. Veiem i critiquem de bon grat el que no ens agrada, però ens costa més proposar què voldríem. La nostra societat seria millor si cadascú adoptés una actitud positiva i dediqués més temps i energies a construir que no pas a destruir.

UN NOU LLINDAR

Un temps de desert ens pot anar bé

«Ha arribat l'hora i el
Regne de Déu és a prop:
Convertiu-vos i creieu en
la Bona Nova» (Mc 1,15)

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

Seguint l'exemple de Jesús, empès per l'Esperit cap al desert, som convidats a viure aquest temps de gràcia amb la mirada posada en ell i en l'evangeli perquè la nostra vida rebi la força de la seva presència alliberadora i de la llum que ens ve de la seva Paraula. Temps de desert que és temps d'interiorització i de pregària, temps de reconciliació, temps de descoberta de la voluntat de Déu per al nostre viure quotidià com a seguidors de Jesús, compromesos en un estil de vida cada dia més evangèlic. Amb aquesta actitud orant que ens disposa a meditar la Paraula de Déu, podem entendre millor la crida constant del Senyor: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop: Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova» (Mc 1,15).

Aquesta experiència de desert també té un caràcter programàtic i demana ser una bona ocasió per fer un itinerari que, pas a pas, ens condueixi a la renovació de la fe, de l'esperança i la caritat, com ens ho demana el papa Francesc en el seu missatge quarzèsim d'enguany. Un temps, ens diu, de «renovar la nostra fe, d'associar la nostra set amb l'aigua viva de l'esperança i rebre amb el cor obert l'amor de Déu que ens converteix en germans i germanes en Crist, un missatge que rebem i podem comprendre gràcies a

la intel·ligència del cor».

Un temps de desert és temps d'esforç, però també i sobretot temps de gràcia. Un desert d'aproximació a Déu per correspondre a la seva oferta d'amistat; d'entrar en el nostre propi interior i detectar les intencions del cor; de renúncia a tot allò que ens allunya de Déu i ens aïlla en el nostre egoisme; de posar la nostra mirada en Déu, tot tendresa, fidelitat, misericòrdia i perdó; de reconciliació amb tota la creació, lloc de transformació i responsabilitat; de participació en la vida de la comunitat cristiana, en la seva pregària i acció; d'encarnació en la nostra societat, àmbit de testimoni i santificació; de celebració i acció de gràcies per viure el pas de la mort a la Vida.

Acceptant la precarietat a la qual ens obliga la pandèmia, d'austeritat i privació, hem d'acceptar amb humilitat que un temps de desert ens pot anar bé. Encara que ens costi, encara que aparentment no ens atregui. Amb tot, hi ha el Senyor que ens hi espera. És el lloc del silenci, de la reflexió, de tornar-hi a pensar, de la pregària, de l'encontre. No podem oferir transcendència al nostre món d'avui si, abans, en la nostra pròpia vida, en la de cada família i comunitat, no experimentem el goig de la proximitat del Déu de Jesucrist, bo i misericordiós.

Un any per viure la bellesa i l'alegria de l'amor familiar

**Iniciatives espirituals, pastorals i
culturals a l'entorn de l'«Amoris laetitia»**

Un dels objectius és conscienciar els joves de la importància de la formació en la veritat de l'amor.

El 19 de març es compliran cinc anys de la publicació de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia* sobre la bel·lesa i l'alegria de l'amor familiar. Per això el Papa convida totes les famílies a reflexionar a través d'iniciatives espirituals, pastorals i culturals sobre aquest document amb la celebració de l'Any Família *Amoris laetitia*, que s'inaugurarà el mateix 19 de març i que acabarà el 26 de juny del 2022 amb la X Trobada Mundial de les Famílies a Roma.

Per a Francesc Riu, sacerdot salesià i Missioner de la Misericòrdia, Francesc ha instituït aquest any especial «precisament perquè l'Església, en general, encara no s'ha fet càrrec de la importància del contingut d'aquesta exhortació apostòlica. Es tracta d'un document pontifici summament oportú i important que va donar lloc a discussions molt vives sobre qüestions d'actualitat referents al matrimoni i la família. Un sector significatiu de l'Església no estava d'acord amb algunes resolucions aprovades pel Sínode de la Família i assumides pel papa Francesc. Aquest tema encara cueja».

La Subcomissió Episcopal per a la Família i la Vida de la Conferència Episcopal Espanyola ens comenta els cinc grans objectius d'aquest any:

FRANCESC RIU
«Es tracta d'un document pontifici summament oportú i important que va donar lloc a discussions molt vives sobre qüestions d'actualitat referents al matrimoni i la família»

«Difondre el contingut de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia*; anunciar que el sagrament del matrimoni és un do i té en ell mateix una força transformadora de l'amor humà; fer que les famílies siguin protagonistes de la pastoral familiar; conscienciar els joves de la importància de la formació en la veritat de l'amor i el do d'ells mateixos; ampliar la mirada i l'acció de la pastoral familiar perquè esdevingui transversal, per incloure-hi els esposos, els nens, els joves, les persones grans i les situacions de fragilitat familiar.»

A la pàgina web www.amorislaetitia.va trobem dotze propostes i suggeriments per a una pastoral familiar a la llum de l'exhortació *Amoris laetitia*, entre les quals figuren, per exemple, intensificar l'acompanyament de les parelles en crisi, inserir els matrimonis en les estructures diocesanes i parroquials o desenvolupar una pastoral de la gent gran.

«A nivell universal», ens comenta l'equip del Secretariat diocesà de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona (Mn. Santiago Aragonés, Dolors Parellada i Xavier Padilla), «sota el segell *Amoris laetitia* s'editaran materials audiovisuals en els quals el Sant Pare explicarà l'exhortació juntament amb famílies que donaran el

seu testimoni. La campanya "Jo soc Església" subratllarà el protagonisme eclesial i la fe de persones amb discapacitat. El juny del 2021 el Fòrum *On som amb Amoris laetitia?* aplegarà a Roma els responsables de pastoral familiar; la Jornada pels avis i gent gran reconeixerà la seva riquesa per a la vida familiar...».

Sense oblidar les diferents propostes diocesanes, que en el cas de Barcelona passen per un acte central, el 19 de març, a la Sagrada Família, xerrades i actes parroquials o vídeos setmanals (www.pastoral-familiarbcn.cat), entre d'altres.

Esperança per a un món ferit

El Papa anima a oferir la bellesa i l'alegria de l'amor familiar a un món ferit. Segons la Subcomissió Episcopal per a la Família i la Vida, «hem de buscar les maneres per mostrar aquesta bellesa. Són les famílies les que han de mostrar al nostre món ferit que l'amor veritable és possible».

Per a l'equip de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona, en primer lloc, cal escoltar les necessitats dels altres, «evitar entrar en la guerra per imposar la nostra raó. Essent cercadors de solucions. No es pot viure l'alegria de l'amor quan es practica l'individualisme, la indiferència, la por, l'orgull, la prepotència, el menyspreu. Un espai específic per ajudar a recuperar l'alegria de l'amor és el que es fa al Servei d'Acompanyament i Orientació Familiar, un àmbit diocesà que acull les persones que pateixen en les seves vides familiars».

En aquest context, el P. Riu apunta que el problema de fons «és la manca de consciència de la importància del paper de la família en la construcció de la societat; per tant, el paper que correspon a la família cristiana en la construcció de l'Església tampoc no és prou conegut. Si la societat no valora la família com a tal, és normal que la comunitat eclesial es contagiï d'aquesta "malaltia" i que, per a molts, el model d'amor proposat per l'Evangeli hagi esdevingut una "proposta contracultural"».

«Potser un dels èxits més grans del papa Francesc ha estat explicar amb un llenguatge molt senzill la grandesa del matrimoni i de la família, fent que sigui molt accessible, no a nivell intel·lectual, sinó

Cathopic

La pastoral familiar ha de ser transversal i incloure els esposos, els joves, els nens, els ancians i les situacions de fragilitat.

Cadena d'amor

Durant les 68 setmanes que durarà l'Any Família *Amoris laetitia*, el nostre setmanari comptarà amb la col·laboració del P. Francesc Riu. Cada setmana publicarem un material sobre una qüestió interessant tractada en aquesta exhortació apostòlica: «He fet una cadena d'AMOR amb 68 anelles», ens diu el P. Riu, «una anella per a cadascuna de les 68 setmanes. El contingut d'aquesta anella acaba amb unes preguntes que conviden a la reflexió i al debat. Les persones que, en acabar aquest any especial, hagin seguit les 68 anelles d'aquesta cadena d'amor s'hauran fet càrrec de la importància i la transcendència de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia*». I afegeix: «Aquest és el primer dels objectius que el papa Francesc s'ha proposat aconseguir amb aquest any especial, una iniciativa única en la història de l'Església.»

també a nivell vivencial, la manera que cada família pugui viure l'alegria de l'Amor. També ha estat molt important posar en relleu les claus d'acompanyar, discernir i integrar», reflexionen des de la Subcomissió Episcopal per a la Família i la Vida.

Mn. Santiago Aragonés, Dolors Parellada i Xavier Padilla insisteixen que l'alegria de la família «no és per a les famílies idíl·liques, sinó per a les reals, les que sempre estan inacabades i mai no es treuen de sobre les preocupacions i els problemes. Que és possible viure en pau i bé essent no només diferents, sinó a més imperfectes. Aquí rau l'essència de l'amor».

Famílies en situació «irregular»

El P. Riu ens recorda que «segons Francesc, el capítol més important d'aquesta exhortació és el quart, en el qual respon una pregunta molt rellevant: "Quin amor dona sentit al matrimoni i a la família?" El Papa s'atura a reflexionar, sense pressa, sobre el caràcter propi de l'amor conjugal i sobre l'excel·lència del matrimoni fonamentat en aquest amor i en la seva necessària relació amb la sexualitat que caracteritza l'ésser humà. Una segona aportació definitiva d'aquest document ha estat la invitació insistent a recórrer a la misericòrdia en l'atenció pastoral a les famílies que es troben en una situació "irregular"».

Yandri Ferrández

En aquest any es convida a celebrar una jornada per als avis i la gent gran.

**SUBCOMISSIÓ
EPISCOPAL PER A LA
FAMÍLIA I LA VIDA**
«Són les famílies les
que han de mostrar
al nostre món ferit
que l'amor veritable
és possible»

**SECRETARIAT DE
PASTORAL FAMILIAR
DE BARCELONA**
«No es pot viure
l'alegria de l'amor
quan es practica
l'individualisme, la
indiferència, la por,
l'orgull, la prepotència,
el menyspreu»

En aquest sentit, el Missioner de la Misericòrdia destaca que el Papa «no imagina la família com un jardí tancat, sinó com una llar amb la porta sempre oberta, de tal manera que tots els qui en sentin necessitat puguin entrar-hi sense dificultat. El Papa ha escrit que Déu ha confiat a la família la tasca de *domesticar el món*, perquè cada persona consideri tots els éssers humans com a germans i germanes».

Amb aquesta expressió, el Pontífex subratlla que «el món hauria de ser la "casa" de tots, es a dir, quelcom anàleg a una *gran família*. Què convé fer amb els qui pensen de manera diferent pel que fa al caràcter del matrimoni? Francesc és taxatiu: res de condemnar-los, sinó donar-los l'oportunitat de conèixer de prop el caràcter de la família cristiana i de l'Església de Jesús. Per tant, cal obrir les portes».

En paraules de la Subcomissió Episcopal per a la Família i la Vida, «el papa Francesc vol no només una Església amb les portes obertes, sinó també una Església en sortida, que surti a buscar cadascun dels seus fills, en la situació en què es trobin. És fonamental l'acollida i l'acompanyament per dur a terme

un discerniment des de la caritat i la veritat».

També ho té clar l'equip de Pastoral Familiar de Barcelona: «L'Església ha d'acollir totes les realitats i les situacions, acompanyar la fragilitat de les famílies en el seu creixement, ajudar-les en el discerniment per comprendre i realitzar plenament la voluntat de Déu, enfortir l'amor per prevenir ruptures i guarir les ferides amb el consol i la misericòrdia del Senyor.»

Aquest Any Família *Amoris laetitia* finalitzarà amb la Trobada Mundial de les Famílies, que té com a lema «L'amor familiar: vocació i camí de santedat». Des de l'equip de Pastoral Familiar de Barcelona s'anima a viure aquest any com una preparació per a la cita mundial a Roma del 2022: «La perfecció que Jesús ens vol donar és la de mantenir-nos fidels en l'amor malgrat les dificultats i limitacions.

En aquest sentit, són moltes les famílies que viuen la santedat de la vida quotidiana, la de l'alegria de l'amor enmig de les imperfeccions. El Papa ens mostra que el sentit del matrimoni i la família és viure una santedat a l'abast de tothom.»

SABER ESCOLTAR

Paraules, paraules...

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

L'escriptor italià Pronzato, en el seu llibre *En busca de las virtudes perdidas* escriu sobre «La urgència de retrobar un llenguatge modest». Cita Gianni Rodari en el següent text: «Tenim paraules per vendre, / paraules per comprar, / paraules per fer paraules, / però ens fan falta paraules per pensar. // Tenim paraules per matar, / paraules per fer adormir, / paraules per fer pessigolles, / però ens fan falta paraules per estimar. // Tenim màquines per escriure paraules, dictàfons, magnetòfons, micròfons, telèfons... / paraules per fer soroll, / però no tenim paraules per parlar.»

Pronzato encara ho amplia més i diu: «Tenim paraules per murmurar, xerrar, xafardejar, rondinar, disputar, polemitzar, predicar, moralitzar, adoctrinar, culpar, condemnar...

però ens falten paraules que ajudin a viure. Tenim paraules contra algú, però no trobem paraules a favor de l'enemic.»

L'escriptor també es refereix al menyspreu al proïsme, a ferir i a humiliar els altres, en lloc d'animar i consolar. Hi ha paraules d'escarni contra l'adversari, però ens falten paraules de comprensió i respecte. Un altre denominador són les paraules altisonants, buides, però l'escriptor diu: «És urgent descobrir alguna paraula, amagada, oblidada que digui quelcom a l'altre.»

La parla és un gran do de Déu. Ell també ens ha revelat els misteris amb paraules, sobretot, amb la Paraula que és el seu Fill. Els Evangelis han de ser la font dels nostres mots sincers i de les nostres actituds. Recordem les paraules de l'evangelista

sant Joan: «La Paraula es va fer home.» Les nostres paraules han de tenir un to diví que manifesti la dolcesa, el respecte i l'amor del nostre Mestre.

La delicadesa és pròpia de l'ésser humà. Tanmateix, les paraules ens poden trair. Llavors restem lluny de les virtuts evangèliques. La parla revela que som de nissaga divina. Les males paraules són fètidés i deshumanitzen. La parla d'un cristià ha de ser amable i dolça, fins i tot quan els altres ens parlin amb vulgaritat.

«Tenim paraules per murmurar, xerrar, rondinar... però ens falten paraules que ajudin a viure»

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Característica personal que generalment és mal entesa entre nosaltres i observada amb suspicàcia. En la cultura semítica, en canvi, és admirada. Creiem, més o menys conscientment, que sempre és un engany trampingós. No ens agrada el frau de Jacob quan es disfressa d'Esaú, amb la finalitat d'aconseguir la benedicció del seu pare moribund, sense recordar que pretenia aconseguir la primogenitura que el seu germà ja li havia venut.

Ens sorprèn Jesús quan aconsella: «Guanyeu-vos amics a costa del diner, que és enganyós, perquè, quan tot s'hagi acabat, us rebin a les estances eternes» (Lc 16,9) havent advertit que «els fills d'aquest món, en els tractes entre ells, són més astuts que els fills de la llum».

Dues advertències.

Es deia en els temps finals del

A PROPÒSIT DE...

Astúcia

Vaticà II: «Quan arribi la fi del món, potser el Senyor no ens trobarà units, però, sens dubte, ens trobarà reunits.» A una reunió algú pot i hi ha d'assistir perquè hi està convocat. Però, qualsevol unió suposa acceptació i amor en equip.

Escriure llibres satisfà el mateix ego i, lliures ja de censures prèvies i amb facilitats tècniques d'edició, es publiquen obres. Es diu amb sorna que hi ha més escriptors que lectors. I la complaença personal més gran és ser cridat a la televisió.

El bon seguidor de Crist pot escanejar un article interessant, enviar-lo i ser missioner sense moure's

Però la fe continua, entre nosaltres, disminuint.

Adverteixo que, en l'escala de valors que cada cristià ha de tenir present, el primer graó l'ocuparà la Gràcia, la santificant i la sacramental. Llegia que en un museu de víctimes de l'holocaust jueu hi havia fotografies de misses clandestines i una bossa barata on s'amagaven i passaven hosties consagrades, per combregar i conservar la fe.

Avui dia no podem prescindir d'internet. Tenir un correu electrònic és tenir una bústia, paper, sobre i segells per a tothom. El bon seguidor de Crist pot escanejar un article interessant, enviar-lo i ser missioner sense moure's, ni ser sacerdot, ni jove. Ningú no l'hi ho exigirà. Avui, calen més missioners que sacerdots, més profetes que conferenciants savis o periodistes.

Vida eclesial

Aquesta setmana el Vaticà alerta sobre la desatenció als ancians, us oferim diferents propostes per viure la Quaresma i visitem la restauració de la basílica de la Nativitat de Betlem

La Pontifícia Acadèmia per a la Vida subratlla les situacions de «soledat i aïllament» durant la pandèmia

El Vaticà adverteix sobre la desatenció als ancians

La Pontifícia Acadèmia per a la Vida va presentar el document *La velle-ssa: el nostre futur. L'estat de les persones grans després de la pandèmia*. En la intervenció davant dels mitjans, el president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, Mons. Vincenzo Paglia, va agrair al papa Francesc la institució del Dia mundial dels Avis i la Gent Gran, perquè la considera «una invitació als creients perquè creixi en ells i al seu voltant una nova sensibilitat cap als avis i la gent gran».

El prelat vaticà va explicar que la Pontifícia Acadèmia per a la Vida pretén «subratllar la urgència d'una nova atenció a la gent gran, que en les darreres dècades ha augmentat en nombre a tot arreu. Sense que augmentés, però, la proximitat a ells i menys encara la comprensió adequada de la gran revolució demogràfica d'aquestes darreres dècades».

«La pandèmia del Covid-19 va posar de manifest la incapacitat de la societat contemporània per atendre adequadament la gent gran. Amb la pandèmia, aquesta cultura del “descart” que el papa Francesc va recordar repetidament va provocar tragèdies nombroses que es van abatre sobre la gent gran. En tots els continents, la pandèmia va atacar en primer lloc els ancians», va advertir.

«Una veritable “massacre de gent gran”. I la majoria d'ells va morir en institucions per a ancians», va denunciar Mons. Paglia. Segons el prelat, «és urgent repensar globalment la proximitat de la societat cap a les persones grans. Hi ha molt a revisar en el sistema d'atenció i assistència a la gent gran. La institucionalització dels ancians en residències, a tots els països, no ha garantit necessàriament condicions d'atenció millors, especialment per als més febles».

Per al president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, «cal un re-

plantejament seriós no només de les residències per a la gent gran, sinó de tot el sistema d'atenció a la immensa població de gent gran que caracteritza totes les societats actuals. El papa Francesc va recordar que, de la pandèmia, no en sortim iguals: o som millors o som pitjors. Depèn de nosaltres i de com comencem ja des d'ara mateix a construir el futur».

Així mateix, va recordar que «és responsabilitat de l'Església assumir una vocació profètica que assenyalí l'alba d'un temps nou. No podem deixar de comprometre'ns amb una visió profunda que guï la cura de la tercera i quarta edat. Ho devem a la gent gran, a tots els qui ho seran en els propers anys. La civilització d'una època es mesura per com tractem els més febles i fràgils. La mort i el patiment de la gent gran no pot deixar de representar una crida a millorar, a ser diferents, a fer més. Ho devem als nostres joves, als qui estan començant la vida: educar en la vida

Denis Ngai en Pexels

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Diumenge de la Paraula de Déu

Uns amb més intensitat, d'altres amb menys, alguns només perquè tocava... però tots hem celebrat el Diumenge de la Paraula de Déu. Una festa jove, amb prou feines té dos anys, però que anirà creixent, arrelant, canviant la història. «Així doncs, estableixo que el III Diumenge del Temps Ordinari estigui dedicat a la celebració, reflexió i divulgació de la Paraula de Déu... la Sagrada Escripura indica als que es posen en actitud d'escolta el camí a seguir per arribar...» (*Aperuit illis*, 3, papa Francesc).

La festa no ha de ser celebrada «un cop l'any», sinó una vegada per a tot l'any. El seu origen es troba en Déu, el qual, *sortint* de Déu, ve al nostre encontre, per fer en els qui la reben, l'obra divina que li ha estat encomanada (Is 55,10-11).

Paraula que arriba al cor en l'escolta silenciosa, produint prou fe per acollir la seva invitació: «Veni amb mi i us faré pescadors d'homes.» Paraula que ens meravella a tots per la novetat de la seva autoritat, sense autoritarismes. Poderosa, transformadora, capaç de fer sortir Abraham del seu confort, Israel del seu esclavatge i els homes, de tots els temps, de les seves pròpies seguretats. Paraula que fa oblidar el que es deixa enrere, convidant a contemplar el que està per davant.

I és que «la vida del cristià es pot resumir en tres actituds: estar "dempeus" per acollir Déu, en "silenci" pacient per escoltar la seva veu i "en sortida" per anunciar-lo als altres» (papa Francesc, 10 de juny del 2016).

JOAN PALERO

La Pontifícia Acadèmia per a la Vida insta a una nova atenció a la gent gran.

de l'Evangeli significa ensenyar també que no és una maledicció, sinó un camí per trobar Déu en el rostre de Jesucrist. La fragilitat, amb els ulls de l'Evangeli, pot esdevenir una força i un instrument d'evangelització».

De la seva banda, el secretari del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, Mons. Bruno-Marie Duffè, va indicar que «els ancians són la nostra memòria i la nostra esperança. Si ens basem en la seva experiència i els seus descobriments, podrem continuar l'aventura de la història de la humanitat. Perquè amb la memòria, l'esperança és possible».

El prelat va afirmar que es pot dir que «la crisi sanitària generada pel Covid-19 ha tret a la llum un component important de les relacions socials. La capacitat d'afrontar el repte de la vida es basa, en part, en la inspiració del diàleg entre generacions. Un diàleg que es pot oferir a través de la paraula o del silenci, a través del dibuix que ofereix el nen i que encara fa somiar al vell. En definitiva, la tendresa de les seves mirades que es creuen i s'animen».

MONS. VINCENZO PAGLIA

«La civilització d'una època es mesura per com tractem els més febles i fràgils»

PROPOSTES DE QUARESMA / MARIA JAURRIETA

Iniciativa quaresmal per aturar la tragèdia de l'avortament

40 dies per la vida

El papa Francesc, en rebre els participants al congrés *Yes to life* a Roma el maig del 2019, assegurava: «Cap ésser humà no pot ser mai incompatible amb la vida, ni per la seva edat, ni per la seva salut, ni per la qualitat de la seva existència (...) tota criatura que s'anuncia al ventre d'una dona és un regal que canvia la història d'una família: d'un pare i d'una mare, d'uns avis i d'uns germans. I aquest nen necessita ser benvingut, estimat i cuidat. Sempre!»

40 dies per la vida diu: prou! que deixin de morir nens innocents! Demanem a Déu la fi de l'avortament. Aquesta iniciativa quaresmal, en unió amb campanyes en més de 60 països del món, consisteix a fer pregària silenciosa i pacífica davant del centre d'avortaments del carrer d'Anglí de Barcelona.

Des del 17 de febrer fins al 28 de març, de vuit del matí a vuit de la tarda, en silenci, resem per les mares, pels bebès avortats, pels seus pares, pels metges i infermeres. És una campanya de dejuni i pregària, unint-nos a la proposta de l'Església per a la Quaresma.

No podem quedar-nos aturats, l'avortament és la major causa de morts al món, moren a l'any 73 milions de nens; a Espanya concretament 100.000 vides són arrabassades cada any. A Catalunya tenim el trist rècord

de ser la comunitat autònoma amb més avortaments.

La campanya de 40 dies per la vida arrenca el dilluns 15 de febrer amb adoració i Eucaristia, a les 19 h a la parroquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, al carrer Consell de Cent de Barcelona. Aquesta trobada de la comunitat 40 dies, reunits davant el Déu de la Vida, marca l'inici d'aquesta campanya.

Aquesta iniciativa, que va començar a Texas l'any 2006, i que s'ha anat estenent pel món, per la misericòrdia de Déu ha donat els preciosos fruits de 18.000 vides salvades, 107 centres d'avortaments tancats i 207 treballadors que han abandonat la indústria de l'avortament. Confiem en el poder de l'oració perquè «on n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells» (Mt 18).

Les paraules del Papa ens interpel·len: «En el passat segle tothom s'escandalitzava pel que feien els nazis per salvar la puresa de la raça. Avui fem el mateix, però amb guants blancs.» Aquestes paraules del papa Francesc ens remouen el cor; què fem tu i jo per frenar aquesta barbàrie?

Us esperem al carrer d'Anglí. Ja podeu reservar la vostra hora de vetlla a: <https://40diasporlavidaabcn.es/>

És una campanya de dejuni i pregària, unint-nos a la proposta de l'Església per a la Quaresma

PROPOSTES DE QUARESMA / CARME MUNTÉ MARGALEF

La Cova de Sant Ignasi ofereix un cap de setmana de recés

Camí cap a la Pasqua des de la perspectiva ignasiana

El curs *Quaresma: camí cap a la Pasqua* és una oportunitat de viure a fons la Pasqua des de la perspectiva ignasiana. Dirigit pel jesuïta David Guindulain, se celebrarà del 5 al 7 de març a la Cova de Sant Ignasi de Manresa. «Es tracta d'un cap de setmana de recés on preparar-nos a rebre la llum de Crist ressuscitat en la nostra vida», explica el jesuïta. «Aquesta preparació la farem entrant en les actituds de l'examen de consciència que proposa sant Ignasi als Exercicis Espirituals: l'agraïment, la humilitat, la veritat, la reconciliació i l'esperança. Enmig de la realitat incerta, la certesa de l'Amor de Déu és el fil conductor d'aquestes actituds que conrearem a través de la Paraula de Déu, l'escolta contemplativa o la celebració de l'eucaristia.»

Aquest cap de setmana de recés s'adreça a qui vol iniciar-se en pràctiques d'espiritualitat que pugui aplicar a la seva vida quotidiana. També a aquells que, havent-les conegut, volen rebre una empenta per implementar-les com a hàbit quotidià. En qualsevol cas, «*Camí cap a la Pasqua* s'adreça a qui es pregunta per la relació entre ell o ella i Jesús, i està disposat a deixar-se transformar per la seva presència revelada. *Camí cap a la Pasqua* vol ser una fita de la conversió que reclama el nostre temps», comenta Guindulain.

La pràctica de l'examen de consciència ignasià és el fil conductor del recés. S'aprofundirà en cadascuna de les cinc parts de què consta: des de l'agraïment fins al propòsit d'esmena. La metodologia constarà

tant de moments personals com comunitaris, així com de la possibilitat de rebre un acompanyament per ajudar a personalitzar l'experiència.

D'acord amb les indicacions de les autoritats sanitàries, des de la Cova de Sant Ignasi es prega que els col·lectius que es troben en situació vulnerables s'abstinguin d'activitats que requereixen presencialitat, alhora que els recorda que tenen a la seva disposició els exercicis espirituals en modalitat en línia, que igualment comptaran amb acompanyament.

Ens preparem novament per viure una Quaresma i una Pasqua marcades per la pandèmia, així com per altres crisis que ens parlen d'un món que pateix, com la crisi climàtica o la crisi dels refugiats. Tal com destaca Guindulain, «la Quaresma ens entrena a fer ofrena dels nostres dies, fent-nos càrrec del que passa, identificant-nos amb el que pateix i cooperant amb Crist cercant solucions. Sols adherint-nos al Crucificat trobarem maneres de donar resposta que, des de l'amor, obrin a una vida plena i benaurada».

Més informació: www.covamanresa.cat

La pràctica de l'examen de consciència ignasià és el fil conductor del recés

PROPOSTES DE QUARESMA / GLÒRIA ANDRÉS

Dimitri Conejo

La pàgina vol acompanyar i donar recursos que ajudin en el camí creient

Propostes des de www.pregaria.cat

Les arrels són fondes, la terra dura però la força de la Vida empeny la nostra vida endavant, cercant futurs

L'Església ens convida novament a començar aquest temps de preparació que és la Quaresma, un temps de preparació per al que és realment el nucli de la nostra fe, la Mort i Resurrecció de Jesús, que celebrarem durant cinquanta dies. Mort i Resurrecció que és conseqüència d'una vida donada pels camins de Galilea acompanyant tota situació vital dels seus conciutadans. És en Jesús, un home concret en qui creiem, i és en les coses concretes, en el que fem en el nostre dia a dia, on ens juguem la Vida.

Portem un any difícil, de cansament, de pujades i baixades, d'un anar i venir d'informacions i emocions. Ara anem millor, torna una altra onada, ara tenim vacunes, ara falten vacunes... Vivim envoltades d'una incertesa que si, potser abans també hi era, ara és palesa i compartida, i des de www.pregaria.cat

volem acompanyar aquest camí també des del nostre dia a dia. Potser ens tocarà viure altra vegada celebracions diferents. L'any passat no vam ni poder acostar-nos a la paròquia per celebrar el Tridu en comunitat. Sembla que aquest any ho podrem fer ni que sigui de manera restringida però, i la Quaresma? Aquesta preparació que l'Església ens proposa?

Des de la pàgina volem acompanyar, donar recursos que ajudin en el nostre camí creient, per això les nostres seccions habituals estaran tenyides d'aquest color. Si busqueu a «Oracions d'intempèrie» trobareu pregàries que ajudin a preparar trobades presencials o virtuals; a «Homilies» les reflexions sobre les lectures que se'ns proposen per a aquests diumenges de Quaresma.

Per als menuts, un dibuix que parla també ens explica l'evangelí de diumenge. Una menció especial mereix la secció «Activa't amb Jesús», una pregària setmanal en vídeo que pretén ajudar a pregar en família ajudats de música i imatge.

D'una manera especial, volem oferir el recés de Quaresma ja que potser serà difícil fer-ne de presencials. La proposta la podreu descarregar en PDF setmana rere setmana a la secció «Recessos» i gira a l'entorn de la idea «Créixer de nou», tornar a créixer.... Potser aquest darrer any ha estat com un hivern en què la llavor ha quedat colgada a la terra i, en arribar la primavera, aquesta llavor malda per obrir-se pas. Les arrels són fondes, la terra dura però la força de la Vida empeny la nostra vida endavant, cercant futurs, volent viure a prop dels més vulnerables i crear, amb gran senzillesa, ponts entre les diferents cares d'una humanitat diversa i germana.

Us animem a visitar-nos, a aprofitar el que creieu que us ajudarà ja que només en comunitat, fent camí plegats, serem veritables testimonis d'esperança enmig d'aquesta situació complexa que vivim.

PROPOSTES DE QUARESMA / REDACCIÓ

La cinquena edició de la celebració Sent la Creu es fa al voltant de la creu de Sant Climent (Veneçuela)

Els joves de Barcelona inicien junts la Quaresma

sent la creu
de Sant Climent

Símbol d'aliança entre els pobles

Un any més, prepara't per la Quaresma i Sent la Creu amb joves de tota la diòcesi, el cardenal Joan Josep i els bisbes auxiliars.

Aquest any ens acompanya el cardenal Baltazar Porras, ferm defensor dels drets del poble veneçolà, amb la Creu de Sant Climent, símbol de l'aliança entre els colons i els indis, sota la qual es va oficiar la primera eucaristia al continent sud-americà.

Basilica de Santa Maria del Mar - 21 de febrer a les 18h
Reserva la teva entrada a <http://bit.ly/sentlacreu>

dele
jove
BCN

La celebració també serveix per mostrar la solidaritat econòmica amb el poble de Veneçuela

El diumenge 21 de febrer, a les sis de la tarda, la basílica de Santa Maria del Mar acull la cinquena edició de Sent la Creu, un acte organitzat pel Secretariat de Joventut del arquebisbat de Barcelona i que dona inici a la Quaresma.

Aquesta celebració es fa al voltant d'una creu que vol ajudar a sentir més de prop el patiment del món i, alhora, vol ajudar a veure i a sentir que, enmig de les dificultats, és possible trobar esperança en la Creu de Crist. Després de les creus de Lampedusa (2017), Mossul (2018), Cambodja (2019) i Bangassou (2020), aquest any es comptarà amb la presència de la Creu de Sant Climent (Veneçuela).

Sota aquesta creu es va oficiar la primera eucaristia a Amèrica del Sud i s'erigeix com a símbol de l'aliança entre els indis i els colons. El colon Juan de Ampies i l'indi Manaure, líder del poble caquetí (a la regió de l'actual Veneçuela), van segellar l'aliança entre els dos pobles amb una Eucaristia l'any 1527, el 23 de novembre, dia de Sant Climent. Durant aquella celebració, a l'ombra d'un *cuji* (arbre típic de la regió), es va batejar el patriarca amb la seva família. D'aquell arbre, en va sortir la fusta amb la qual es va elaborar la creu que els joves de Barcelona veneraran.

A més, la celebració comptarà amb la presència del cardenal Baltazar Porras, arquebisbe de Mérida i administrador apostòlic de l'arxidiòcesi de Caracas, ferm defensor dels drets del poble veneçolà. L'acte començarà amb una pregària amb la creu de Sant Climent, amb cants i testimonis de joves, seguida de l'Eucaristia.

A causa de la pandèmia, l'aforament és limitat. Per això, la celebració es pot seguir en directe a través de la pàgina web de l'arquebisbat: www.esglesia.barcelona/en-directe.

D'altra banda, la celebració també serveix per mostrar la solidaritat econòmica amb el poble de Veneçuela, que viu una situació molt delicada. Tots els qui vulguin col·laborar amb l'Església que peregrina a Veneçuela poden fer un donatiu a través del compte bancari de l'arquebisbat de Barcelona: ES19 2100 3000 1222 0137 2608 o bé al bizum 02136.

PROPOSTES DE QUARESMA / MERCÈ SOLÉ

Ecodejuni, ecoalmoïna, ecopregària

Que l'emergència climàtica és una amenaça no solament per a milions de persones, sinó també per al conjunt de la humanitat, és un fet admès àmpliament, perquè és ja una evidència que tots podem percebre, cosa que no significa que siguem capaços de plantar-hi cara amb prou determinació. L'encíclica *Laudato Si'* ens empeny a treballar-hi.

D'aquí que Justícia i Pau, des del projecte d'Ecoparròquies (al qual, de passada, us convidem a afegir-vos!), vagi oferint materials diversos (alguns de propis i d'altres de manllevats) per abordar aquesta necessària conversió ecològica des de molts angles, també des de l'any litúrgic.

A la pàgina web www.justiciaipau.org/ecoparroquies/quaresma/ els trobareu i us els podreu descarregar gratuïtament. Per a grups, en forma presencial o telemàtica, per a la reflexió personal, per a grans i per a petits, per a escoles, per a la catequesi, per a famílies... Us en presentem uns quants:

Per als més petits:

- *Celebració del dimecres de Cendra amb regust de Laudato Si'*, amb participació activa dels infants.
- *Vetlla-Quaresma ecosolidària*. Una proposta per ajudar els nois i noies a viure la Quaresma en família.

Per als qui ja tenim una edat:

- *Viacrucis amb Joan Pau II. Camí de la conversió ecològica*. Una proposta de la Xarxa d'Acció Franciscana.

- *La processó del silenci*. Un llarg Kyrie amb imatges eloqüents sobre el maltractament de la terra, el malbaratament de recursos i les conseqüències per als més pobres. Per contemplar i escoltar.
- *Desconnectar del mòbil per connectar-se a l'evangeli*. Exhortació del papa Francesc, en format de vídeo, per al Dimecres de Cendra de 2020. No prescriu.
- *Reconciliant Déu, la creació i la humanitat*. Un examen de consciència preparat per l'Oficina de Justícia i Ecologia de la Conferència Jesuïta de Canadà i els EUA.
- *Reflexions per a cadascun dels diumenges de Quaresma*. Amb un text de l'encíclica *Laudato Si'*, una petita pregària i una proposta d'almoïna:
- DIUMENGE 1: Conversió ecològica integral
- DIUMENGE 2: No podem llençar menjar
- DIUMENGE 3: La necessària abstinència de carn
- DIUMENGE 4: Menys reciclar, més compartir
- DIUMENGE 5: Dejuní de petroli

- I encara, en clau de reutilitzar una excel·lent eina, adaptant-lo si convé a la litúrgia del 2021, el *calendari de Quaresma* que l'any passat edità la Fundació Proclade, dels claretians, d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Ofereix bons materials de reflexió en format de revisió de vida.

Desitgem que us facin un bon servei.

Justícia i Pau,
des del projecte
d'Ecoparròquies,
ofereix materials
diversos per
abordar la
necessària
conversió ecològica

Exposició del Meeting de Rímini 2020 dedicada a la restauració de la basílica de Betlem

Les meravelles de la Nativitat

Una de les exposicions que va agradar més al Meeting de Rímini 2020 va ser «Bethlehem Reborn. Les meravelles de la Nativitat», dedicada a la restauració de la basílica de la Nativitat de Betlem i comissariada per Mariella Carlotti. El treball va implicar més de 400 persones i 64 entitats, una experiència maca de col·laboració entre persones de nacionalitat i professió diferents.

La basílica actual va ser totalment reformada per l'emperador Justinà al segle VI sobre l'anterior basílica

constantiniana del segle IV. Els croats al segle XII la van embellir amb 2.000 m² de mosaics preciosos a les parets, però avui només en queden 130. L'edifici va patir guerres, saquejos, terratrèmols i falta de manteniment durant segles, fins a arribar als 40 dies de batalla entre 240 guerrillers palestins assetjats dins del temple per l'exèrcit israelià el 2002.

La Unesco la va declarar en risc de destrucció i Palestina en va promoure la restauració completa, duta a terme del 2013 al 2020. Tot l'espai de la basílica ha estat reformat «passant un llarg període d'abandonament i decadència que havia posat en greu perill les arquitectures del monument, fins al moment en el qual, gràcies a un acord històric, l'Autoritat Nacional Palestina va gestionar un projecte de restauració en condicions socials, polítiques i diplomàtiques molt delicades, harmonitzant les demandes de les tres comunitats religioses». Un exemple d'ecumenisme real en acció.

Aquesta restauració ha abastat des de les grutes i els mosaics del terra (única resta de la basílica constantiniana), les columnes pintades i els mosaics de les parets del segle XII fins als arquitrus i cintres del sostre de fusta amb les plaques de plom que l'impermeabilitzen.

Cal destacar que va ser l'únic temple cristià que no va patir la destrucció durant la invasió persa del segle IX, quan van reconèixer en els reis mags representats en un mosaic els ornaments i vestits de la seva cultura pròpia.

El recorregut de l'exposició, que tenia la versió física al Palau de Congressos de Rímini i una de virtual per la web, volia «donar a conèixer a tot-

GIORGIO CHEVALLARD
Rímini

Gràcies a tu ens sentim
**més forts
que mai**

Gràcies a tots per escoltar-nos, per estar sempre al nostre costat i per fer-nos sentir més forts i acompanyats que mai.

CATALUNYA
RÀDIO

dins teu

catradio.cat

La mostra presenta mosaics impressionants, com el de l'escena del dubte de sant Tomàs.

La basílica actual va ser totalment reformada per l'emperador Justinià al segle VI sobre l'anterior basílica constantiniana del segle IV

hom un lloc retornat al món i a les comunitats cristianes de Betlem i de Palestina. Una experiència de coneixement i espiritualitat capaç de canviar el concepte de restauració i de pau».

Entre les meravelles restaurades i redescobertes destaquen els mosaics originals del 1155 de les parets, que exalcen l'encarnació de Jesucrist, la dimensió corporal i històrica de la seva presència. Destaca l'escena del dubte de sant Tomàs, que fica el dit a les ferides del Senyor. Aquestes obres són d'artistes occidentals i orientals i estaven dissenyades per meravellar el pelegrí i provocar la sorpresa per la bellesa de les imatges: un altre exemple d'ecumenisme de l'Església, ja separada.

Hi ha escenes de la història de la salvació (hi estan representats tots els personatges de la genealogia de Crist) i de l'Església (amb els principals concilis que havien fixat les veritats de la fe) que acompanyen el pelegrí cap a l'altar major, construït sobre la gruta on va néixer Crist. Més amunt, una processó de 24 àngels anaven en la mateixa direcció:

en quedaven 6 i se n'ha descobert un setè, mig cobert perquè havia quedat malmès pels trets d'arcabús disparats pels mamelucs a les imatges.

Una peculiaritat d'aquests mosaics (fets amb 1.600.000 tesselles) és la varietat de colors i materials (també or, plata i mareperla) i que no estan plans a la paret, sinó inclinats cap avall, per aconseguir una lluminositat més gran. Els àngels tenen el cap sobre fons daurat (el cel) i els peus a la terra. Les pintures de les columnes representen sants de la tradició llatina i grega, en comunió.

Com comenta Mariella Carlotti: «Des de l'encarnació, la carn s'ha tornat immortal, com l'ànima, ja no està condemnada a esdevenir pols. No hi ha res més trist que una cosa bella que avui dia ja no existeix. Mirant Behtlehem sento la commoció pel present.» Perquè tota la nostra carn està destinada a la resurrecció.

El vídeo de l'exposició està disponible a <https://bit.ly/35Tq3Sp>, amb la traducció dels plafons en castellà.

SIGNES D'AVUI

Dos mons invisibles

 LLUÍS SERRA LLANSANA
 lserrall@gmail.com

El dia 25 de gener, es va celebrar a l'església de Sant Francesc de Sales de Barcelona una eucaristia presidida pel cardenal Omella, amb motiu de la festa patronal dels periodistes. Com cada any, es va tenir un record especial pels difunts. En aquesta ocasió, les dades van cridar l'atenció. Si l'any anterior les defuncions van ser sis, en aquest han estat 23. Estralls de la pandèmia i de la situació sanitària. Al final de la missa, es va portar a terme una roda de premsa i els periodistes es van ajuntar per fer preguntes sobre temes d'actualitat. El fet que el cardenal Omella sigui president de la Conferència Episcopal Espanyola amplia el ventall d'interessos. Em va cridar l'atenció les dades que va proporcionar i que afecten Catalunya. Va dir que, a l'any 2020, les persones que es van

declarar catòliques a Catalunya van augmentar en més de 440.000, és a dir, en un 5,7%, i van arribar a la xifra de 4.625.600, que significa un 60% del total. Segons dades del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat (CEO), 86.000 corresponen a l'arxidiòcesi de Barcelona. A què es deu aquest augment tan notori?

La vida atrafegada, moguda, dinàmica és molt atractiva, però té el risc d'abocar a la distracció i a la superficialitat. La pandèmia ha posat al descobert la nostra vulnerabilitat. Les defuncions són constants i el de-

goteig en les estadístiques condueix a xifres insuportables, malgrat l'esforç del món sanitari. A poc a poc, un comença a distingir entre el que és essencial i el que és secundari. Gairebé de manera imperceptible, s'endinsa en el món del sentit, que és l'àmbit de l'espiritualitat. La sanitat prolonga la vida, quan ho aconsegueix, però no elimina la mort. La pandèmia representa l'amenaça angoixant d'un món invisible, el Covid-19, només accessible gràcies al microscopi electrònic. Curiosament, acudim també a un altre món invisible per buscar-hi respostes, alè i esperança. Ressonen les paraules de Saint-Exupéry: «El que és essencial és invisible als ulls.» Oportunitat per redescobrir el sentit d'una espiritualitat que no hauria mai de desaparèixer del nostre horitzó vital.

Acudim a un altre món invisible per buscar-hi respostes, alè i esperança

 VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
 viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

Els detalls de l'estimació

L'elogi del personal sanitari ha estat una de les característiques que han marcat aquest temps de pandèmia. Potser necessitàvem una manifestació tan clara per adonar-nos-en.

Però hi ha detalls més amagats, més anònims i que no van units a les manifestacions públiques dels hospitals, que passarien desapercebuts si no hi hagués algú que se n'assabentés i que ho posés de manifest. I és el que avui vull fer jo en aquesta finestra a la vida a la qual ens aboquem des d'aquest racó de *Catalunya Cristiana*.

Metges i altres sanitaris visiten cada setmana voluntàriament els sensesostre de l'Hospital de Campanya de Santa Anna. Els monjos del segle XIII no s'haurien imaginat mai que aquella sala capitular, molts segles després, es convertiria en un

dispensari d'atenció primària per als més desvalguts.

Però, l'amor i la caritat sempre troben un «més enllà» en les seves actuacions. I és el que han fet dues metgesses d'aquest voluntariat sanitari. Van aconseguir una operació necessària per a un africà que semblava haver acceptat ser coix sense remei, quan la seva deficiència es podia solucionar amb una operació.

Ara, després de l'èxit d'aquesta intervenció, ha estat traslladat a l'Hospital de l'Esperança per fer la rehabilitació necessària que li permeti culminar amb èxit la intervenció quirúrgica.

Aquestes dues metgesses esmentades el volien anar a visitar però, a causa de les normes sanitàries derivades del Covid-19, no podien accedir a les habitacions. Aleshores van

fer una cosa semblant a la d'aquells amics del paralític —però sense necessitat d'enfilarse a la teulada—. El van trucar per telèfon perquè traguess el cap per la finestra i, des del carrer, van desplegar una pancarta amb dos cors.

El nostre amic va tenir una gran alegria i va sentir el que és la veritable capacitat humana de crear llaços d'amistat i convivència.

Crec que la pandèmia —amb tota la càrrega negativa que ens ha comportat— també ha fet possible manifestacions d'aquests detalls de l'estimació i entrega als germans.

La pandèmia també ha fet possible manifestacions d'amor als germans

Robes, fils... i vida

Arpilleres, un llenguatge tèxtil per explicar els drets dels infants

JOAN ANDREU PARRA

Policlínica, anònima (Xile, 1980). «La població, en temps de toc de queda, va construir els seus propis centres de primers auxilis. És com una fotografia i resumeix el que la comunitat feia.»

Olla comunitària en una població, anònima, Taller Fundació Missió Santiago (Xile, 1982). «Els nens i nenes tenen dret a menjar amb la família i a casa seva.»

ROBERTA BACIC
«Les arpilleres són un llenguatge també legítim: és el llapis i el paper per escriure una història»

«Els nens són naturals i parlen des del cor. Ells reflecteixen a les arpilleres el que fan i els agradaria fer»

Xile. Anys de Pinochet. Emprisonament, tortures, desaparicions, exili, repressió. Por. Àvies, mares, germanes, filles, esposes pateixen en silenci el dolor que han infligit als seus companys. És en aquest context traumàtic on neix un llenguatge que sublima la roba i els materials que s'hi utilitzen: l'arpillera. «Les arpilleres es van crear quan no hi havia un espai per expressar els fets que van passar durant la dictadura militar de Xile. Les dones es reunien a cosir i s'explicaven les seves històries. Es tracta d'un llenguatge també legítim: és el llapis i el paper per escriure una història», relata la xilena Roberta Bacic, investigadora en drets humans, evangelitzadora i col·leccionista de l'arpillera (amb més de 300 peces documentades).

De fet, aquesta expressió tèxtil, segons ha explicat Bacic al programa *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel, «va ajudar a documentar la realitat i a denunciar el que passava a Xile; també a exportar el testimoni fora del país perquè la comunitat internacional pogués fer-hi alguna cosa». En aquest punt, va ser cabdal el paper de les esglésies del país (catòlica i protestant) ja que van promoure la creació de tallers d'arpilleres als seus espais que, en ser sagrats, estaven vetats a la policia militar. Igualment, van contribuir a la comercialització internacional a través de la Fundació Solidaritat a diversos països d'Europa, Estats Units o Canadà, fet que va permetre donar aire a unes economies domèstiques on faltava l'home.

Aplegar-se, explicar-se, sentir-se part d'una comunitat van ser dinàmiques que van contribuir a guarir dones en dol. De fet, es tracta d'experiències que s'han anat estenent a diversos països del món on el conflicte ha travessat la seva història: «El valor comunitari ha permès compartir les històries de tragèdies i violació de drets humans en un context positiu: la comunitat. Per això les arpilleres són tan valuoses. Mostren fets tràgics en colors i en forma positiva», remarca Bacic, que també està desenvolupant aquest projecte a Irlanda del Nord (on viu), el País

La solitud del desert, Justa Martín (Badalona, 2017). «Un nen que escapa amb el seu gos buscant un lloc per protegir-se perquè ha quedat atrapat per la guerra i està en un camp de refugiats.»

Basc, Argentina, Anglaterra...

«Veus d'arpillera pels drets dels infants»

Les fotografies que il·lustren aquest reportatge, comentades per Roberta Bacic, corresponen a algunes de les arpilleres que han realitzat 21 autors internacionals en una mostra que s'ha

«Escuelita» d'Otavao, anònima (Equador, 2008). «Mostra els nens en una escola rural i està feta amb roba indígena. La mestra és important, un referent per als nens.»

Cap de setmana en una població, anònima (Xile, 1980). «Un ideal: que els infants estiguin en una comunitat, amb la família i que tinguin també un lloc de recreació on es puguin aplegar.»

exhibit a la Fundació Ateneu Sant Roc, a Badalona, amb els Drets dels Infants com a eix conductor i amb alguna peça realitzada pels infants de l'Aula oberta de l'entitat. Ser estimat, tenir una llar o ser escoltat són alguns d'aquests drets bàsics. «Els nens són naturals i parlen des del cor. Ells reflecteixen en les arpilleres el que fan i els agradaria

Jugar per aprendre i fer-se gran, nens i nenes de l'Aula oberta de la Fundació Ateneu Sant Roc (Badalona, 2020). «Aquesta arpillera té relació amb el dret dels nens i nenes a participar en la vida social, política i cultural.»

fer», valora Bacic, que fa més d'una dècada que comparteix diversos espais d'intercanvi amb el grup d'arpilleres de l'Ateneu.

Els organitzadors de l'exposició, la Fundació Ateneu Sant Roc i Conflict Textiles, han estructurat les obres en els drets dels infants, en particular els relacionats amb la vida familiar, els jocs i el lleure, l'educació, i la salut i l'entorn. En les arpilleres seleccionades, les autores «expressen les seves experiències, anhels i emocions creant espais de reflexió que ens situen en entorns de vulneració, com es pot veure a l'arpillera d'Anna Frank, Mines antipersones o Nadons robats.

També trobem peces que expliquen la importància de la comunitat en situacions adverses, d'altres que reivindiquen i recorden l'obligació dels estats de vetllar per la ciutadania o una brillant obra d'Irene McWilliam que aborda el preocupant deteriorament del medi ambient», subratllen els organitzadors.

La mostra ha format part dels actes organitzats pel Dia Mundial dels Drets dels Infants (20 de novembre), s'ha pogut visitar a Badalona fins al 29 de gener d'enguany i properament es portarà a Irlanda del Nord.

Nens i nenes de l'Aula oberta de la Fundació Ateneu Sant Roc, a Badalona.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

«ESPERIT, CAP ON GUIES LES NOSTRES ESGLÉSIES?» (4)

Una Església fonamentada en la Paraula de Déu

Benvolguts i benvolgudes,

En el document publicat el mes passat pels bisbes de Catalunya, s'hi troba tot un capítol dedicat a la Paraula de Déu com a centre de la vida de l'Església. «El gran llibre de la revelació de Déu» —afirmem els bisbes— «és l'Escriptura, i per això aquesta ocupa un lloc central en la vida de l'Església. La Bíblia és el llibre dels llibres, ja que Déu ha volgut expressar-s'hi per mitjà del seu Esperit, el qual ha guiat els llenguatges humans i els ha ennoblit perquè poguessin narrar les meravelles de Déu, les seves gestes poderoses i el seu amor fidelment mantingut.» Un dels trets del rostre que ha de tenir l'Església, i que surt del mateix Concili Tarraconense, és el d'unes comunitats cristianes fonamentades en la Paraula de Déu. Sortosament, i sobretot des del Vaticà II, ha anat en augment la convicció que la Paraula de Déu, «llegida a l'interior de la gran Tradició de l'Església», és el nervi de la identitat cristiana.

Jesús de Natzaret fou educat en l'escola dels Salms i, en Ell, la «Paraula» arriba al seu esclat. Ell és la «Paraula», com afirma el pròleg de l'Evangeli de sant Joan. La

seva mare, Maria, amb la lectura de l'Antic Testament, pregant en comunitat i a soles amb l'Escriptura a la mà, anà irrigant el pensament i el cor fins a ser capaç de dir aquell «sí» incondicional i definitiu a la voluntat de Déu. En la resolució 50 del Concili Tarraconense hi llegim: «La pregària amb paraules de l'Escriptura és, tradicionalment, la més excel·lent: responem a Déu amb les seves mateixes paraules. Per això els Salms són, des dels inicis, la pregària preferida de l'Església, juntament amb el parenostre.»

Tanmateix, per entrar en l'estil de la Sagrada Escriptura cal ésser-hi iniciat. Per això, els bisbes, en el document esmentat, «ens plantejem de reprendre i desenvolupar la resolució 57 del Concili Provincial Tarraconense, on es parla de la necessitat de potenciar "la lectura espiritual i eclesial de la Sagrada Escriptura"». I afegim: «L'escolta compartida de la Paraula de Déu contribuirà al reforçament de la vida espiritual de les nostres paròquies i comunitats, l'aprofundiment de la fe en el Crist, la consolidació del seu Evangeli, la solidesa de l'amor fratern.» Precisament, el

papa Francesc, en el missatge per a la Quaresma d'enguany, fet públic el dimecres passat, ens afirma que «acollir i viure la Veritat que es va manifestar en Crist significa abans que res deixar-se prendre per la Paraula de Déu, que l'Església ens transmet de generació en generació».

D'aquí que el rostre de l'Església, signe de Jesucrist en el món, ha d'esdevenir un rostre irrigat per la vida que neix de l'experiència de fe en el Déu de Jesucrist, un Déu provident, zelós i fidel que, sense estalviar-nos els alts i baixos de la vida, ens acompanya sempre: «Jo seré amb tu», «jo seré al teu costat», ens fa dir per mitjà del text bíblic ben sovint, tot i que la majoria de les vegades ho fa en el silenci. El rostre de l'Església ha de ser un rostre que projecti una experiència de fe en el Déu acollidor, que s'avança a perdonar, que ha donat el seu Fill perquè tinguem vida i la tinguem abundantment. La Paraula de Déu és la pedra de toc per a la identitat del seguidor de Jesucrist, que el fa apte per a un diàleg sincer i constructiu amb el món.

Ben vostre.

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Temps d'escolta de la Paraula

Ja fa molts anys, quan era sacerdot de la diòcesi de Saragossa, em van trucar per dirigir un recés a un grup de joves que feien uns dies de reflexió i pregària a Altafulla. Durant el recés, aquests joves em van ensenyar una cançó que he guardat sempre al cor. Mentre adoraven el Santíssim, cantaven: «Cerca el silenci, tingues alerta el cor, calla i contempla.»

En aquest temps de Quaresma, el Senyor ens demana, com a aquells joves, que busquem un lloc tranquil per estar amb Ell. Déu vol viure en el nostre interior i transformar la nostra vida.

Déu ens parla de moltes maneres. Una de les més importants és a través de la seva Paraula. Aquests dies voldria animar-vos a llegir i a meditar la Sagrada Escripura amb fe i humilitat. De manera particular, durant aquest temps de Quaresma, us convido a llegir la primera lectura de l'Antic Testament de les celebracions diàries de l'eucaristia. Tota l'Escripura és inspirada per Déu i també és útil per ensenyar, per educar en la justícia i per preparar l'home per fer sempre el bé (cf. 2Tm 3,16).

L'Antic Testament ens ensenya que el desert és el lloc de la trobada amb Déu. Déu vol portar-nos al desert per parlar-nos al cor (cf. Os 2,16) i ser la llum que il·lumini els nostres passos. Ell surt a buscar-nos cada dia. Déu no es cansa mai de donar-se a nosaltres. Tant de bo que mai ens cansem de rebre'l.

L'Evangeli ens explica que Jesús va ser conduït al desert per l'Esperit Sant. Allà va aprendre a afrontar nombroses

proves i dificultats. Allà també es va trobar amb Déu. És per això, que va sortir del desert preparat per portar la Bona Nova de l'Evangeli als homes i les dones del seu temps (cf. Mc 1,12-15).

La Quaresma és un temps d'escolta amorosa de la Paraula de Déu. Si llegim la Paraula amb humilitat el nostre cor es renovarà. Si resem amb ella, naixerà en nosaltres l'amor a Jesús i als germans. Si l'escoltem en comunitat, ens convertirem en el poble de Déu.

Tant de bo que la meditació de la Sagrada Escripura ens animi a ocupar-nos dels més pobres. Ells només tenen Déu com a defensor. Si som capaços d'estar al seu costat, serem com una llum que brilla enmig de les tenebres de les seves vides.

Benvolguts germans i germanes, us animo a iniciar junts la Quaresma participant en la cinquena trobada «Sent la Creu», que se celebrarà aquest diumenge, a les sis de la tarda, a la basílica de Santa Maria del Mar i que es podrà seguir a través de la pàgina web de l'Arquebisbat. Allà estarem acompanyats de la creu de Sant Climent de Veneçuela i comptarem amb la presència del cardenal Baltazar Porras, que compartirà amb nosaltres el seu testimoni.

Maria, mare de Jesús i mare nostra, ens durà de la mà en aquest temps de Quaresma. Ella ens ensenyarà a escoltar la Paraula, a guardar-la al cor i a portar-la a la pràctica. Que ella ens acompanyi durant els quaranta dies que porten a la Pasqua.

COMENTARI DE LA PARAULA

L'Esperit Sant expulsa Jesús cap al desert perquè Satanàs el posi a prova

Aquest any litúrgic iniciem la Quaresma llegint Marc 1,12-13, un relat brevíssim i molt dens, com s'escau a les escenes més importants. La iniciativa de posar a prova Jesús en el desert, el mateix desert que travessà el poble d'Israel fugint de l'esclavitud d'Egipte, l'ha pres ara l'Esperit Sant: «Immediatament l'Esperit Sant l'expulsa cap al desert.» L'«expulsa» igual que Jahvè «expulsà Adam» del paradís (Gn 3,24, primera menció a la Bíblia): té pres-

sa perquè Jesús, que acaba de fer l'experiència de ser ell el Messies, superi en el mateix desert les proves que el poble d'Israel fou incapaç de superar durant els quaranta anys que durà la travessia: Jesús «s'estava en el desert dies quaranta i era posat a prova per Satanàs», amb l'èmfasi posat sobre la xifra «quaranta», molt recalcada en l'escena del diluvi (Gn 7,4.12.17, primera menció a la Bíblia). Marc no descriu les tres temptacions, com faran Mateu i Lluc. Jesús ha transformat el desert en un paradís: «Estava en companyia de les feres, i els àngels el servien», evocació de l'ideal messiànic anunciat per Isaïes 11,6-9. Tant «les feres» com «els àngels», amb article determinant, són persones conegudes pels seus oients/lectors: saben qui són els qui devoren els béns de les viudes i els orfes i qui són els

GLÒRIA MONÉS

voluntaris que presten serveis a la comunitat. «Les feres» són els agents de Satanàs, els poderosos d'aquest món que pretenen imposar-li com s'ha de presentar davant Israel; Jesús no es veu afectat per la seva presència i en sortirà aïrós; «els àngels» són les persones lliures que es posen al seu servei. Tota la vida pública de Jesús quedarà emmarcada dins d'aquesta escena. La segona escena ja la vam comentar dies enrere: Jesús «començà a predicar la bona notícia del Regne de Déu» precisament quan «Joan fou entregat» en mans del poder. Enmig de la pandèmia, ressona millor la invitació que feu Jesús i que ara renova a convertir-nos i a donar-li la nostra adhesió personal.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART

Claretia

Per què la llei jueva prohibeix les imatges?

La paraula «imatge» ve del llatí *imago*, que vol dir representació o reproducció d'un ésser o d'una cosa. Als pobles de l'Orient antic, la imatge no era només representació, sinó actualització plena de la persona representada, quasi sempre era la divinitat.

«No et fabriquis ídols... No els adoris ni els donis culte» (Ex 20,4). El Decàleg és el fonament de la moral jueva i de la cristiana: prohibia tota representació figurada per tal d'allunyar Israel del culte als falsos déus (com ara el vedell d'or) i reforçar la idea de la unitat, la transcendència i l'espiritualitat divines. Els israelites mai no es van fer imatges de Déu. Podem llegir a Deuteronomi 5,6-9: «Jo soc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau. No tinguis cap altre déu fora de mi. No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües de sota la terra. No els adoris ni els donis culte...» A Gènesi 1,27 llegim: «Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona.» Sant Pau explica que Crist és la imatge del Déu invisible que ha pres un rostre humà tot fent-se germà nostre, que ha volgut conviure, nascut de Maria, en una família humana. «Senyor i Pare de la humanitat, que creàreu tots els éssers humans amb la mateixa dignitat, infoneu en els nostres cors un esperit fraternal» (*Fratelli tutti*, 287). No podem profanar la imatge de Déu que veiem en cada ésser humà.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Gn 9,8-15

Aliança de Déu amb Noè, salvat de la inundació del diluvi

Lectura del llibre del Gènesi:

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig la meua aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meua: La vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.» Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meua aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins. Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu.

R. Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel per als qui guarden la vostra aliança.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre. compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. *R.*

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils amb la seva justícia, els ensenya el seu camí. *R.*

Lectura segona

IPe 3,18-22

L'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclamació als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist, que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics i està a la dreta de Déu.

Vers abans de l'evangeli

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangelí

Mc 1,12-15

Era temptat per Satanàs i l'alimentaven els àngels

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, l'Esperit empenyí Jesús cap al desert, on passà

quaranta dies temptat per Satanàs. Viví entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels. Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

Febrer

21. DIUMENGE

Diumenge I de Quaresma, Morat.

Lectures: Gènesi 9,8-15 / Salm 24 / 1 Pere 3,18-22 / Marc 1,12-15

SANTORAL: *Misteriosa Llum de Manresa*. Claudi, mr.; Dositeu, monjo; Pere Damià, ab.

22. DILLUNS

Càtedra de Sant Pere (F), Blanc.

Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19

SANTORAL: Elionor, reina; Margarida de Cortona.

23. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15

SANTORAL: Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafela de Ibarra.

24. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluc 11,29-32

SANTORAL: beata Josepa Naval,

rel.; Modest, b.; Primitiva, vg.; Sergi, monjo i mr.

25. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Ester 14,1.3-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7,7-12

SANTORAL: Cesari; beat Sebastià d'Aparicio, rel.; Valeri, erm.

26. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26

Girona i Sant Feliu de Llobregat: *Santa Paula Montal* (ML), Blanc.

SANTORAL: Alexandre, b.; Nèstor, mr.; Porfiri, b.

27. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48

SANTORAL: Baldomer; beata Francisca-Aina Cirer, rel.; Gabriel de la Dolorosa, rel.; Honorina, vg.

El Sant 21 FEBRER

Sant Pere Damià

Al segle XI va tenir lloc la reforma gregoriana, que va aconseguir independitzar l'Església del poder polític i depurar-la d'actituds corruptes, com ara la compra de càrrecs. Un dels impulsors d'aquesta renovació va ser l'abat benedictí sant Pere Damià (c. 1005 – 1072).

Nascut a la ciutat de Ravenna, va poder accedir als millors estudis de l'època i va esdevenir ell mateix professor. Però volent cercar Déu amb més radicalitat es va fer monjo al monestir de Fonte Avellana, al centre d'Itàlia, del qual va acabar esdevenint prior. Va renovar i aprofundir la vida espiritual de la comunitat, alhora que va ampliar la biblioteca per enfortir la formació dels monjos. Amic de diversos Papes, sobretot de Gregori VII, va ser un dels seus principals assessors per emprendre la reforma de l'Església. Com a legat papal, Pere Damià va lluitar contra la intromissió del poder polític en els afers de l'Església, i sobretot contra la simonia, és a dir, la compra dels càrrecs eclesiàstics. En molts dels seus escrits esperona sovint monjos i clergues a dur una vida recta i exemplar, a allunyar-se de l'afany de poder i de diners i a viure en celibat. Va ser canonitzat per Lleó XII el 1823.

Una Quaresma molt interioritzada

RAFAEL SERRA

Sacerdot de l'arquebisbat de Tarragona

Sant Joan Crisòstom compara l'Església durant la Quaresma amb un vaixell que pren singladura cap al port de la Pasqua. Una singladura que l'Església farà aquest hivern portant el dolor del món per raó de la pandèmia. Se'ns demana una Quaresma molt intensa, realment un temps fort, de conversió i de pregària. Això porta a les preguntes intransferibles: quina és la meva conversió? Quina és la meva pregària? Quina és la meva penitència? Des del començament de la Quaresma ens ho hem de preguntar i estar disponibles per tot el que el Senyor ens inspire. La Quaresma és el temps de l'Església en èxode, en sortida de si mateixa cap a Déu i cap al món. La litúrgia de la Quaresma té sentit en tant que hi ha Pasqua, la Quaresma no es justifica per si mateixa, sinó per la Pasqua.

Posem-nos, doncs, a l'escola de l'Esperit Sant. Per anar a aquesta escola cal callar, cal el silenci i deixar que l'Esperit brodi en nosaltres la humanitat nova (Sl 139,13), la que brolla del sant baptisme, que retrobarem com a primera gràcia en la Nit de Pasqua. Hi ha pregàries que encara no hem fet i sentiments que encara no hem experimentat, com també hi ha obres que Déu ha preparat per a nosaltres i que encara no hem fet (Ef 2,10).

La saviesa espiritual de l'Església proposa també el dejuni cristià. Aquest no s'ha d'entendre com a mortificació en si mateixa, sinó com a solidaritat amb el Cos de Crist sofrent (Mt 9,15). El dejuni és participació en la creu de Crist. Si el món sofreix la compassió de l'Església flueix en les llàgrimes i en la compunció, també en la caritat humil i concreta.

Fem nostra la litúrgia quaresmal, sobria i austera. Celebrem la fracció del Pa amb cor contrit i humiliat. Què fa l'Església en el temps del dolor universal? Doncs «prega i estima». Superem la temptació de creure que Déu ha abandonat el món, som nosaltres que l'hem abandonat a ell. Quan el món abando-

na Déu, la humanitat es pot perdre a si mateixa i les forces del mal no tenen aturador. Molt sovint ens creiem que podem dir a Déu el que ha de fer quan, de fet, només ens podem abandonar a Ell plens de confiança. Nosaltres veiem en part i Déu veu en la totalitat.

Les temptacions de Jesús al desert no foren exemplars, sinó reals per la seva humanitat. És a Ell que, com diu l'Invitatori de Quaresma «fou temptat per nosaltres», a qui hem d'adorar. La pandèmia ens ha portat al desert existencial, a la prova de la fe. Només hi ha la força de la Paraula de Déu i la sola fe. També hi ha la caritat dels qui pregunten per nosaltres i el pa que necessitem per continuar el camí. És el Pa de l'Eucaristia que permet veritablement al creient viure en la fe. El Senyor, en aquest temps marcat per la pandèmia, no està inactiu, sembla en nosaltres la gràcia, que haurà de germinar en un temps nou, purificat pel dolor. El Senyor està gestant quelcom gran en nosaltres: «Faré una cosa nova, que ja comença a despuntar. No us n'adoneu? Obriré un camí en el desert, i rierols en l'estepa» (Is 43, 19).

El Sr. arquebisbe de Tarragona, el dia de Sant Fructuós, va predicar: «No hi ha res més cristià que esperar» i, també, va dir que «a través del nostre testimoniatge, manifestem fins on arriba l'amor de Déu». Sense caritat, no hi ha res d'autèntic en l'Església. Déu només pot donar-nos el seu amor, que manifesta a través de la caritat dels seus fills, també dels homes i dones de bona voluntat, perquè l'amor ve de Déu (1 Jn 4,7).

Santa i coratjosa travessa de Quaresma fins al port de la Pasqua. Surfejem per damunt les ones i no permetem que cap onada de tristesa o de desànim ens engoleixi. El Senyor obre sempre un camí allà on sembla que no n'hi ha, és el camí que ell ha assenyalat amb els braços oberts de Crist a la creu. És el camí que hem de fer els fills de Déu. No en coneixem d'altre per anar cap a Déu.

Concert «Sacerdots sardanistes» en el marc de la Unesco

REDACCIÓ

La Confederació Sardanista de Catalunya organitza el proper diumenge 28 de febrer un concert temàtic amb sardanes de compositors capellans i religiosos. Serà a les 17.00, al santuari de la Mare de Déu del Carme (Carmelites), situat a l'avinguda de la Diagonal, 422, de Barcelona, cantonada amb el carrer de Roger de Llúria.

El seu objectiu és promoure la candidatura de la sardana com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. La part musical anirà a càrrec de la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, sota la direcció del seu titular, Marcel Sabaté. La presentadora de la sessió serà Imma Pujol.

L'esdeveniment funcionarà amb el format de taquilla inversa i els diners recaptats serviran per assumir les despeses de les accions per tirar endavant la candidatura. A més, s'hi podrà comprar el nou disc *La sardana, camí de la Unesco*. Tots dos formats són

vies per aconseguir finançament, però també per promocionar i estendre el projecte al màxim entre la societat, ja que aquest criteri de popularitat i estima dels habitants del territori és un dels que més es valora.

El concert permet posar al descobert la dedicació de nombrosos sacerdots i religiosos al món de la composició de sardanes. De fet, la Confederació Sardanista de Catalunya n'ha identificat seixanta. D'aquest conjunt, se n'ha fet una tria representativa per oferir aquest concert. Així, hi sonaran fins a deu sardanes.

Entre d'altres, *Llum de tardor*, de mossèn Albert Taulé; *Corpus a Berga*, de mossèn Marià Miró; *El nostre Gerard*, de monsenyor Valentí Miserachs, o *Flor nadalenca*, de mossèn Àngel Obiols. Al final s'interpretarà la sardana composta per promocionar el projecte: *Camí de la Unesco*, de la jove compositora tarragonina Anna Abad.

Per poder-hi assistir, cal registrar-se prèviament a través del correu: casadelasardana@gmail.com.

Al programa *Tot Sardana* de Ràdio Estel, dirigit i presentat per Gerard Carrión, es podran escoltar algunes de les sardanes d'aquests compositors capellans i religiosos. El programa s'emet els diumenges de 9.00 a 10.30.

**LA SARDANA
CAMÍ DE LA UNESCO**
CONCERT DE SARDANES ESCRITES PER CAPELLANS I RELIGIOSOS
COBLA SANT JORDI - CIUTAT DE BARCELONA

DIUMENGE 28 DE FEBRER DE 2021, 17 HORES
SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DEL CARME
AV. DIAGONAL 422. BARCELONA

ENTRADA LLIURE AMB TAQUILLA INVERSA
en pro de la Candidatura de la Sardana com a Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO
Cal reservar al correu casadelasardana@gmail.com

CONFEDERACIÓ SARDANISTA DE CATALUNYA Carmelites Descalços MÚSICA JESUS IN PACE Ajuntament de Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Unció i pandèmia

Cada any a la nostra parròquia solíem fer una celebració comunitària de la Unció dels malalts. Enguany, a causa de la pandèmia, s'ha suprimit per raons de seguretat. Pot fer-se amb les degudes precaucions? I per a la confessió?

Recentment s'han assignat disposicions per a la celebració del Dimecres de Cendra en el context de la pandèmia actual. Jo crec que, amb més raó, es pot aplicar a quelcom molt més important, com és la celebració d'un sagrament tan adient en temps de pandèmia. L'important és observar les mesures de seguretat raonables. Com es fa en l'administració de la Comunió, on s'evita el diàleg presencial de cada combregant i s'adreça a tothom la invitació a combregar dient una sola vegada «el Cos de Crist». De manera anàloga podem actuar amb la Unció dels malalts. Es podria fer la invocació de l'Esperit Sant i dir als qui rebran la unció la fórmula de la unció en veu alta perquè responguin «amén» comunitàriament i després, en el moment de la unció personal, el sacerdot dir-la en secret a cada persona que va a ungir. Guardar les distàncies, fer servir degudament les mascaretes i observar l'aforament permès i utilitzar uns bastonets de cotó per a la unció del front i les mans. Aquests apòsits de cotó es renoven en cada persona ungida i després es cremen reverentment. El que no s'ha de fer és deixar de celebrar el sagrament i privar de la seva Gràcia als qui ho necessiten. Per a l'administració, a casa seva o a l'hospital, a malalts del virus, fer servir les mesures que empen els professionals de la salut. Per a l'administració del sagrament de la Penitència, cal usar espais on puguem mantenir la deguda distància (per exemple, les sagristies) i fer servir les mesures oportunes.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Meditacions laiques

Temps de Quaresma, temps de silenci interior, temps de reflexió personal, temps de conversió. Quaresma sona, sí, a quaranta dies de preparació per a la gran festa cristiana: la Pasqua de Resurrecció. Però comporta el color gris de la cendra, la recerca de raons per viure, la mirada ardent a la Creu i als crucificats. Seria bo dedicar uns minuts a aquestes «Meditacions laiques» que il·luminen la ment i el cor. Ho deia fa poc l'escriptor i sacerdot Pablo d'Ors: «El drama espiritual de la societat espanyola és que ha renunciat al seu passat, se n'ha "desidentificat". Però entendre Europa sense l'arrel judeocristiana és gairebé impossible. Si no saps qui són els teus pares, estàs perdut. No tens una arrel des de la qual entendre't.»

La Quaresma, avui, en aquesta hora, no convida a la penitència, sinó a l'amor. Ja tenim immenses caravanes de penitents que caminen cap a calvaris insospitats.

La Quaresma, en la seva definició d'avui, es podria enquadrar en aquest anhel: «Que no ens enganyin.» Que ningú ens destrossi la vida. Que ningú ens aturi i ens faci presoners o esclaus, que potser ve a ser el mateix. La Quaresma d'aquesta hora no és per plorar, sinó per conquistar esperances, idees i camins nous. L'esperança gairebé hauria de ser una obligació moral en aquests temps de pandèmia que vivim. Malgrat que un altre any Andalusia es quedarà sense processons. Però les germandats i les confraries hauran de salvar la seva Setmana Santa.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Ajudar a la reflexió

Benvolguts i benvolgudes, els escric després de llegir un article del Sr. Àngel Miret en una *Catalunya Cristiana* del gener, sobre què voten els catalans. Hi deia que el Centre d'Estudis d'Opinió, el juliol del 2020, deia que es declaraven catòlics el 52% dels catalans i entre els joves un 18,5% i anava detallant el percentatge segons els partits polítics de l'àmbit català. Amb tot, quan veig el resultat de les votacions sobre l'eutanàsia al Congrés dels Diputats, tots els partits catalans han votat que sí. No els sembla un contradicció evident? Un cristià no pot acceptar lleis contra la vida que rebem de Déu.

Una altra qüestió molt important que ja preparen és la llei de la llibertat sexual, que representa una lluita ideològica que malmet la família, la llibertat, la dignitat i el respecte a la persona humana, igual que la llei d'Educació, que vol adoctrinar i eliminar la innocència dels infants.

Tant l'una com l'altra neguen la realitat i l'evidència de la llei natural i no volen admetre que naixem home o dona, amb un sexe propi i diferenciat, i que aquesta complementarietat heterosexual fa possible la generació de noves vides i és la base de la família.

M. ANTÒNIA GARCÍA
Barcelona

Any especial de la Família

Aquest any especial de la Família és una oportunitat immillorable per aprofundir en l'exhortació *Amoris laetitia* gràcies a les activitats que, des de diferents àmbits eclesials, s'aniran proposant. En temps de vincles febles, una família forta, que accepta el repte d'educar, que resa i sap superar les dificultats, és un testimoni eloqüent de l'amor de Déu enmig del món. Les famílies necessiten la llum de l'Evangeli per guarir les seves ferides i obrir els seus horitzons i són també les protagonistes de la

nova evangelització que el nostre món espera.

SUSO DO MADRID
A Coruña

La descristianització

Un problema d'altíssima preocupació per a l'Església és la falta de vocacions per al ministeri sacerdotal. La situació és precària, i la conseqüència és el descens continuat de sacerdots i la seva edat, cada vegada més avançada. La mitjana d'edat del clergat espanyol se situa entorn dels 65 anys, però en algunes diòcesis ja supera els 70, i fa anys que són més els sacerdots que moren que els que s'ordenen.

En l'etapa franquista, el catolicisme era, sens dubte, la religió de l'Estat. Aquell senzill missatge que s'ha d'anar a missa perquè és el que cal fer, explica en part la nostra reacció, especialment dels joves, en aquest moment. S'ha passat d'una religió de masses a una religió de convenciment personal, i això és positiu. Un dels grans perills del món actual és la rutina, fer el que fan els altres. És com si funcionéssim com un robot, sense criteri ni esperit crític, com que ho fa tothom, jo també. La sorpresa és poder obrir els ulls i adonar-se del que som, i fins a on hem arribat.

A Espanya només un 22% dels casaments se celebren sota el ritu catòlic, la meitat dels nadons no són batejats... És un dels països que s'ha secularitzat més ràpid. Aquest canvi radical de la societat també ha tingut lloc a Europa, i anirà a més els propers deu o quinze anys —els adolescents no són educats en la fe—. És molt important que els joves d'avui parlin i nosaltres escoltem, perquè el diàleg sobre la fe requereix molta humilitat per preguntar, atenció per escoltar i respectuosa llibertat per parlar. L'Església ha d'aprendre a viure en una societat plural i global i, sobretot, sense prepotència, i amb molta més senzillesa, això és fonamental.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

La Companyia de Jesús presenta el Sistema Entorn Segur i una investigació sobre el passat

Postura clara i valenta dels jesuïtes davant dels abusos

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

«Ens omple de dolor, vergonya i pesar per les ferides a tantes persones, per la desconfiança generada, per haver-ho fet en espais religiosos que haurien de ser de protecció, per l'angoixa als cors.» Són les paraules del superior provincial dels jesuïtes, el P. Antonio España, en la presentació del Sistema Entorn Segur (SES) i de l'informe sobre abusos comesos per jesuïtes a Espanya (1920-2020).

Com reconeixia el P. España davant dels mitjans, «la nostra primera resposta va ser reactiva i obligada per la legislació, però ens va ajudar a veure d'una altra manera aquestes situacions el fet de conèixer les víctimes. També ens va ajudar la fermesa del papa Francesc i que el general dels jesuïtes ens convidés a una reflexió profunda per estructurar un entorn segur».

És per això que la Companyia de Jesús s'ha compromès molt seriosament perquè totes les seves institucions siguin entorns segurs per a menors i persones vulnerables. D'aquí neix el Sistema Entorn Segur, que requereix, segons el P. España, «formació en SES, millorar els protocols d'actuació i des de diferents perspectives integrals, comunicació interna i externa, investigació teològica i interna (amb dades pròpies des de víctimes i testimonis, al·legacions...)».

Un entorn segur passa per retre comptes del passat, per això la Companyia ha presentat un infor-

ANTONIO ESPAÑA
«Volem aprendre a demanar perdó pels abusos, per la cultura del silenci; volem tenir presents les persones que pateixen aquestes ferides»

me sobre els abusos comesos per religiosos jesuïtes a Espanya, que es remunta al 1920 i que arriba fins a l'actualitat.

Com expressa el provincial dels jesuïtes, «volem aprendre a demanar perdó pels abusos, per la cultura del silenci; volem tenir presents les persones que pateixen aquestes ferides i no aprofundir en el seu dolor, i volem potenciar la cultura del bon tracte».

Víctimes valentes

Susana Pradera, responsable de l'àrea del SES, considera que «si les víctimes han fet aquest pas valent de denunciar, nosaltres també hem de fer-lo». En aquest sentit, accepta «la petició de perdó i l'assumpció de responsabilitat. És una responsabilitat escoltar i acollir les víctimes, i creure el que ens diuen».

El P. Allende durant la intervenció en roda de premsa.

en la intervenció «cal estar molt preparats per donar la resposta adequada en el moment adequat. És fonamental la coordinació i l'agilitat. Tenim espais d'escolta a les nostres plataformes apostòliques i disposem de la figura de l'agent d'Entorn Segur, present en cada centre des del 2020, i també un consell Entorn Segur (extern a la Companyia)».

També hi ha disponible una bústia de recollida de denúncies (proteccion@jesuitas.es) que Susana Pradera anima a fer servir: «Ens ha permès aturar situacions d'abús, prevenir... el SES acaba de néixer, però el nostre compromís és seriós. És necessari i és el que Jesús ens demana.»

Dos anys d'investigacions

Fa dos anys van començar a aparèixer a la premsa casos sobre possibles abusos de jesuïtes en el passat. «Era imprescindible mirar al passat i aclarir el que havia pogut passar, ordenar i fer accessible la informació i amb transparència. Hem trigat dos anys a fer-ho», compartia el secretari de Comunicació de la Companyia de Jesús, José M. Rodríguez Olaizola, davant dels mitjans de comunicació.

Fruit d'aquesta investigació, neix l'informe sobre els abusos comesos per religiosos jesuïtes a Espanya des de finals dels anys vint del segle passat fins a l'actualitat. En paraules de Rodríguez, «els casos registrats en aquest informe comprenen un ventall molt ampli de conductes, des dels abusos verbals a conductes impròpies, tocaments i, en alguns casos, relacions sexuals, sense entrar a establir tipologies, entenent que allò important és l'empremta que aquests fets han deixat en la vida dels qui els han patit».

De la seva banda, el delegat d'Educació dels jesuïtes, el P. Antonio Allende, subratlla que «no vam ser nosaltres els que vam fer públics els abusos, sinó les persones abusades que ens van confrontar amb la realitat. Creiem en el que diuen, hem de posar el focus no en la defensa de la nostra institució, sinó en el reconeixement del dolor de les víctimes, saber la veritat i reparar».

Apropar-se a les víctimes és fonamental per canviar la percepció. Així, Pradera destaca que «ens centrem en les necessitats dels que pateixen. Estem aprenent a donar resposta a aquestes persones. No és fàcil, hi estem posant tots els esforços. Ens mou donar una resposta proactiva i àmplia que potencii la cultura del bon tracte, relacions sanes i entorns segurs».

El Sistema Entorn Segur comprèn tres eixos: sensibilització, prevenció i intervenció. Per a Susana Pradera, «la sensibilització és essencial per generar un canvi real de cultura. Cal escoltar el dolor que han produït les situacions per modificar les nostres actituds. També parlem de formes de relació abusiva, no només d'abusos sexuals».

En la prevenció és fonamental la formació i la detecció de riscos potencials, comenta la responsable de l'àrea del SES i apunta que

SUSANA PRADERA
«Si les víctimes han fet aquest pas valent de denunciar, nosaltres també hem de fer-lo»

ANTONIO ALLENDE
«Hem de posar el focus no en la defensa de la nostra institució, sinó en el reconeixement del dolor de les víctimes, saber la veritat i reparar»

Retre comptes

L'informe sobre els abusos (que es pot consultar a <https://infosj.es/noticias/17254-clarificacion-de-los-abusos-y-entorno-segu-ro-dos-pasos-para-seguir-avanzando>) registra que un total de 65 jesuïtes van ser acusats d'abusos sobre menors, des del 1927 (data més llunyana de la qual la Companyia té coneixement) fins a l'actualitat. 48 d'ells ja han mort i 17 continuen vius (quatre ja no són a la Companyia; els altres tretze estan apartats del contacte amb menors i estan complint sancions o esperant la resolució de processos canònics o civils).

En el 80% dels casos consta una denúncia única. En alguns casos, les denúncies han donat lloc a judicis civils, processos canònics o mesures disciplinàries internes. En 17 dels casos registrats, el coneixement o denúncia dels abusos va arribar a la Companyia quan el jesuïta ja havia mort o havia abandonat l'orde.

En relació amb els abusos sobre adults, 31 jesuïtes van ser acusats per aquest tipus d'abusos dels quals en quatre casos hi hauria més d'una víctima i en vint-i-set consta una acusació.

A més, s'han recollit 19 rumors sobre els quals no ha estat possible trobar informació concreta per fer una denúncia. D'altra banda, 15 jesuïtes van ser acusats i exculpats.

Sobre les víctimes, 81 persones van patir abusos sent menors i 37 sent adults. L'informe detalla les dates en les quals es van cometre els abusos, les dates en les quals es van denunciar i les mesures adoptades, en els casos en què es coneix aquesta informació.

Els responsables de l'informe assumeixen que és un estudi limitat. Amb tot, el P. José M. Rodríguez Olaizola afirma que «la manca de sistematització de la informació que hi havia ha estat una dificultat, però, per honestedat amb les persones que han patit abusos i la necessitat d'aclarir el passat, ens ha semblat imprescindible afrontar aquesta investigació».

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

El P. Allende insisteix que «volem saber què ha fallat, quan hem abusat de la confiança i què n'hem après, per posar els mitjans perquè no torni a passar. Volem una cultura de l'atenció, de la cura i de la resposta ràpida davant d'al·legacions o sospites».

El compromís dels jesuïtes és investigar-ho tot sempre, amb rapidesa i sense minimitzar res. Es tracta no només de prevenir, sinó també de crear més sensibilitat davant dels abusos de poder i de consciència. I afegeix el delegat d'Educació: «Volem aprofundir en la comprensió dels problemes de fons que hi ha darrere dels abusos. Volem facilitar que la persona abusada pugui manifestar el dolor i el desig de sanació.»

MN. GASPAR MORA

Mn. Josep M. Tubau i Suqué

Mn. Josep M. Tubau ha mort als 89 anys. Feia ja bastants anys que s'havia retirat de tota activitat i vivia en una mena de recés personal, confinat a casa seva en una llarga etapa de silenci i aïllament. La seva vida, però, havia estat d'una activitat i una complexitat sorprenent.

Mn. Tubau va estudiar Medicina a l'Hospital Clínic de Barcelona (on ha donat el seu cos). Acabats els estudis de Medicina va entrar al Seminari Conciliar de Barcelona, on va començar els estudis de Filosofia i Teologia, que va acabar a Roma. Va rebre l'ordenació sacerdotal a Santa Maria de Cornellà, juntament amb una trentena de companys més, de mans del bisbe Gregorio Modrego,

el 17 de setembre de l'any 1961. Va seguir a Roma la seva especialització en Teologia Moral a l'Institutum Alphonsianum, on va tenir ocasió de seguir les classes d'alguns grans professors de Teologia Moral, especialment del P. Bernhard Haering, i va poder seguir l'ambient efervescent del Concili a la capital romana (1962-1965).

Tornat a Barcelona, es va integrar com a professor a la Facultat de Teologia de Catalunya, ja des de la seva fundació, l'any 1968, en la secció Sant Pacià. Va ser professor i cap del Departament de Moral fins al 1995, en la ja unificada Facultat de Teologia de Catalunya. Per motius de salut, passà a professor

Va desenvolupar la seva docència al voltant de dos temes clau del pensament teològic moral: la vida humana i la sexualitat

Estava convençut que el futur de l'Església passa per la promoció del laïcat, homes i dones, per la seva formació bíblica i teològica

emèrit el curs 2001-2002.

Mn. Tubau era de natural curiós, obert, alhora crític i imaginatiu. Era un conversador nat, ocurrent, polèmic. Intel·lectualment, ho era tot menys tranquil. Se li acumulaven les qüestions, els dubtes, les posicions contràries, i podia acabar acaparant la conversa, amb la seva capacitat intel·lectual, la seva imaginació i la seva simpatia. Sempre a la recerca de la veritat sobre la vida, en l'horitzó de l'Evangeli i de la llum de l'Esperit de Déu.

Va desenvolupar la seva docència al voltant de dos temes clau del pensament teològic

moral: la vida humana i la sexualitat. L'època del postconcili va ser d'una vivor extraordinària. Va ser una etapa d'interès, de recerca, de discussió, tant a la vida social i política com a la vida eclesial. Només cal recordar la publicació de l'encíclica *Humanae vitae* de sant Pau VI, el 1968. En aquell clima, Mn. Tubau es va manifestar com un pensador obert, crític, responsable, brillant, sensible al sofriment de les parelles i agut en l'anàlisi i la formulació del pensament antropològic i teològic. Els estudiants el recorden com un professor agut i divertit, amb un tic propi, característic. En acabar una frase explicativa quedava en suspens, amb els ulls tancats una bona estona, i els tornava a obrir lentament per fer-se càrrec de l'impacte produït per la seva exposició.

Al costat de la seva activitat acadèmica, cal subratllar també la seva tasca pastoral. Va col·laborar amb l'equip sacerdotal de la parròquia de Sant Gregori i després fou nomenat rector de la parròquia de Santa Cecília. És aquí on Mn. Tubau va desenvolupar la seva activitat pastoral viva, comunicativa, creadora. Cal posar en relleu un parell de característiques pròpies del seu treball. Una és l'atenció personalitzada a cada fidel que se li acostava. L'altra fou l'esforç per constituir una veritable «comunitat cristiana». Estava convençut que el futur de l'Església passa per la promoció del laïcat, homes i dones, per la seva formació bíblica i teològica, i per la seva progressiva corresponsabilitat en les institucions eclesials.

Les seves inquietuds anaven encara més enllà: la diòcesi de Barcelona, Catalunya, la política, la música, les papallones, el Barça...! De tot li agradava parlar, amb gran sentit de l'humor. Llàstima que no va poder seguir desplegant la seva vitalitat durant els llargs anys de malaltia. Però sí que va saber assumir espiritualment les seves limitacions posant-se del tot en mans del Pare, en qui sempre va confiar.

RàdioEstel

espai de trobada, participació i diàleg

Cada diumenge escolta la Carta Dominical dels bisbes de Catalunya

8 h - Barcelona

9 h - Tarragona

13 h - La Seu d'Urgell

14 h - Sant Feliu de Llobregat

15 h - Girona

16 h - Terrassa

17 h - Lleida

20.45 h - Tortosa

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

SEGUEIX-NOS

Available on the
App Store

Get it on
Google play

El doctor Antoni Ribas Brugué ha fet investigacions oncològiques molt rellevants.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Progrés per part de la medicina en el tractament del càncer

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

També és una actualitat científica interessant i crec que us plaurà que us en parli. Es tracta de les investigacions oncològiques que està realitzant a Amèrica un barceloní, Antoni Ribas Brugué. Era l'any 1996 quan aquest doctor en Medicina, que exercia a l'Hospital Vall d'Hebron, anà a la Universitat de Califòrnia, a Los Angeles, per estar-hi un parell d'anys, i encara hi és vint-i-cinc anys després. Hi ha fet investigacions notables sobre la immunoteràpia del càncer (ha publicat, fins ara, 118 treballs sobre el tema) i el 28 de març del 2019 el feien president de l'Associació Americana per a la Investigació del Càncer (AACR), entitat d'extensió mundial que té uns 40.000 membres. Se'l considera una gran autoritat en aquesta matèria per tot el que ha descobert i portat a cap, i és reconegut com un dels investigadors més importants del món.

I és que ha trobat la manera de deturar el creixement de certs càncers i fins i tot de vèncer-los del tot. Com sabeu, el càncer és una malaltia provocada per una infecció que produeix un tumor que va creixent. El Dr. Ribas començà la seva investigació especialitzant-se en el melanoma (càncer de la pell), en un moment

en què no hi havia tractament i era de pèssim pronòstic. L'èxit no el va acompanyar fins al 2013. La troballa va ser que la manera de combatre el tumor era anul·lant primer la resistència que el seu embolcall presenta a l'entrada de les cèl·lules immunitàries. Però no va ser fins al 2019 que trobà la clau per vèncer, en qualsevol càncer, el bloqueig originat per l'enzim PAK4, que és el que més impedeix l'entrada al tumor de dites cèl·lules immunitàries. Uns fàrmacs anti-PAK4, juntament amb d'altres d'immunoteràpia, aconsegueixen infiltrar-s'hi i reduir-lo, i fins i tot poden fer-lo desaparèixer. La troballa la va fer el Dr. Ribas amb la col·laboració del bioquímic Gabriel Abril-Rodríguez, de la Universitat de Barcelona.

La cosa no acaba aquí. Les investigacions continuen amb l'objectiu de combatre tota mena de càncers. Esperem que hi hagi èxit per al bé de la humanitat.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

GENT DE CASA

Antoni Briva i Mirabent

Monsenyó Antoni Briva i Mirabent va néixer a Sitges el 31 de gener del 1926. Va ser ordenat de prevere a Roma el 19 de març del 1950 i, els primers anys, va exercir el seu ministeri a zones marginals de Montjuïc, a Barcelona. Ho alternava amb la docència. Va formar part de la Secretaria organitzadora del XXXV Congrés Eucarístic Internacional del 1952.

Home intel·lectual i ben preparat, era professor del Seminari i capellà de les religioses del Sagrat Cor, a Sarrià. Entre els anys 1958 i 1964 va ser cap de redacció de la revista *Orbis Catholicus* i d'aquella època són la majoria de les seves publicacions: *La gloria y su relación con la gracia según san Buenaventura* (1957), *El tiempo de la Iglesia según la teología de Cullman* (1958) o *Colegio episcopal e Iglesia particular* (1959).

El 1963 va ser nomenat rector del Seminari de Barcelona i el mateix any va succeir mossèn Quirze Estop com a director de la Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona. El 1964 va ser nomenat canonge de la catedral de Barcelona.

Vinculat a la Unió Sacerdotal de Barcelona, era de tarannà obert i no va estalviar-se algun enfrontament amb l'ortodòxia del moment i alguns jerar-

ques del règim. La seva carrera s'apartà de la diòcesi barcelonina quan el 18 de maig del 1967 va ser nomenat bisbe d'Astorga; era el quart bisbe català d'aquella diòcesi en un segle.

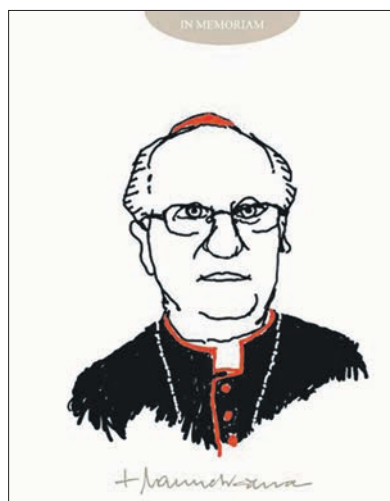
Consagrat pel nunci com a bisbe el 2 de juliol del 1967 a Astorga, una de les seves primeres cartes pastorals va ser *Litúrgia i vida cristiana*. Com a bisbe d'Astorga, monsenyor Briva deixà una gran petjada pastoral i ecumènica. També va ocupar diversos càrrecs a la Conferència Episcopal Espanyola i al Vaticà; va ser membre del Secretariat per a la Unió dels Cristians entre el 1968 i el 1977, i va presidir la Comissió Episcopal de Relacions Interconfessionals del 1975 al 1981.

Una de les situacions més dramàtiques que li va tocar viure com a bisbe va ser l'accident d'autocar al riu Óbigo, prop de Benavente, a Zamora, on van morir quaranta-cinc escolars i tres professors; només van poder ser rescatats nou alumnes i un soldat. Monsenyó Briva va donar grans mostres d'humanitat i consol cristià vers les víctimes i les famílies.

Moria a Astorga, sobtadament d'un infart, el 20 de juny del 1994. Tenia seixanta-vuit anys. Va ser enterrat a la catedral d'Astorga.

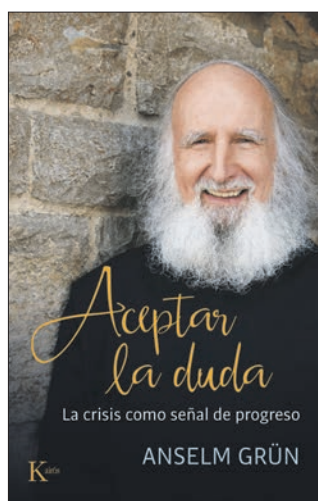

Com a bisbe d'Astorga, monsenyor Briva deixà una gran petjada pastoral i ecumènica.

MONS. XAVIER NOVELL (ed.)
In memoriam + Jaume Traser
2021. 15 euros

Aquest llibre no és una biografia ni unes memòries, és un conjunt d'articles de diferents autors que van conèixer el bisbe Jaume en diferents moments de la seva vida. Un homenatge que un grup de persones, fills del seu gran mestratge espiritual, intel·lectual i pastoral, li han volgut oferir. Els interessats el podreu comprar en algunes llibreries i parròquies de la diòcesi de Solsona.

ANSELM GRÜN
Aceptar la duda
Editorial Kairós, 2021, 160 pàg.

Sovint pensem que el «dubte» és una cosa negativa. El pare Grün indaga quin paper té en la nostra vida i com gestionem la desesperació que moltes vegades s'apodera de nosaltres. Per a ell, el dubte també pot fer avançar les persones, pot trencar estructures enquistades i conduir-nos a l'essència de l'existència humana.

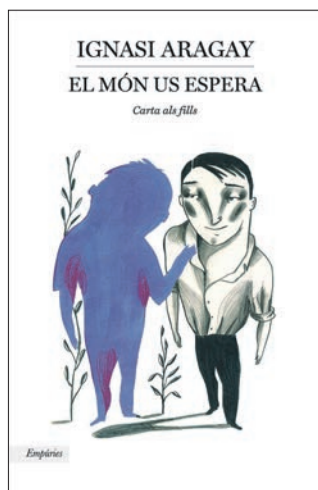
DAG HAMMARSKJÖLD
Fites
Dietari espiritual d'un home d'acció
Viena Edicions - FJM, 2021, 192 pàg.

En aquest dietari, Hammarskjöld hi anotava les seves experiències existencials i espirituals, les meditacions i les intuïcions místiques que destil·lava la seva intensa vida política. A través d'aquest llibre, doncs, se'ns transmet una mística de la quotidianitat, el testimoniatge de la recerca de sentit d'un home d'acció.

CLARA PASTOR
Los buenos vecinos y otros cuentos
Acantilado, 2020, 176 pàg.

En aquests onze relats, d'atmosfera intimista, Clara Pastor ens revela el seu univers singular. En molts d'aquests contes, els desitjos neixen i moren inadvertidament per als seus protagonistes, a excepció potser quan són nens. Un llibre preciós, que delecta tant per la seva prosa, natural i fluida, com per la destresa amb què l'autora mou els fils de la trama.

IGNASI ARAGAY
El món us espera / Carta als fills
Editorial Empúries, 2020, 127 pàg.

Un pare veu com els fills es fan grans i, abans que marxin de casa, decideix escriure'ls una carta de comiat. Amb un estil directe i un to de confessió sincera, Aragay basteix un text carregat de veritat i d'històries, a vegades poètic, a cops despullat. És una invitació a la vida per als joves i una autocrítica per als adults.

NATSUKO IMAMURA
La mujer de la falda violeta
Duomo Ediciones, 2020, 185 pàg.

La dona de la faldilla violeta té una edat indeterminada, viu sola, no es relaciona amb ningú i té una feina temporal. Qui és? Com sobreviu? Per què desapareix de sobte? Una novel·la amb moltes dosis d'humor que explora la vulnerabilitat i la dificultat de trobar un lloc propi quan s'és diferent.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Strindberg a ull de càmera

A *La senyoreta Júlia* d'August Strindberg (Estocolm, Suècia 1849-1912) hi ha una mirada dissortadament molt contemporània: la violència de gènere. Sota l'aparent estima de Jean per Júlia, hi ha la incitació a l'autosacrifici d'ella per salvar les aparences i la convenció social que ho domina tot des de l'educació primerenca.

Per a aquesta adaptació minimalista de l'obra, la companyia ha sintetitzat l'acció centrada en la turmentada i imprevista relació de la parella protagonista i el muntatge ha quedat reduït a 75 minuts. Són els suficients per fer el retrat que es vol del remolí personal en què es troba Júlia i per continuar jugant amb la interacció amb imatges de la pel·lícula de Strindberg fusionades amb

imatges noves i imatges en directe de la pròpia actuació.

L'actriu Patrícia Mendoza protagonitza el muntatge en el paper de Júlia, fent un personatge estèticament de vestuari i reaccions contemporanis, potser fins i tot es podria pensar que lluny de qualsevol caràcter femení actual, però en realitat encara més habitual del que la lluita per la igualtat de la dona voldria haver aconseguit.

L'actor Jordi Llordella fa de Jean, menys dominador i diria que a vegades més dominat del que el mateix clàssic ha reflectit al llarg del temps, tant en teatre com en cinema. De *La senyoreta Júlia* es recorda —és una anècdota, si es vol, però també és el simbolisme del jou per classe social al qual ell està sotmès— la seva obsessió per enllusturar les botes de l'amo, unes botes que aquí no hi són materialment i que només s'esmenten una vegada.

A l'actriu Anna Roy li queda el tercer paper del triangle, el de la serventa Kristina, que l'adaptació ha deixat en un segon pla, més com a observadora que no pas com a víctima, amb la pèrdua de Jean arran de la bogeria idíl·lica entre ell i Júlia. Si en el clàssic, Kristina està a l'abast del capritx de Jean i de les ordres de Júlia, aquí, la seva principal missió se centra en el funcionament del recurs cinematogràfic i, com deia, s'impregna així de la mirada observadora a través de l'ull de la càmera que reproduïx els primers plans en directe de Jean o de Júlia.

L'actriu Patrícia Mendoza (en primer terme) protagonitza l'obra «Júlia» de la Sala Atrium. Al fons, els intèrprets Jordi Llordella i Anna Roy.

© Atrium

AMB BON HUMOR

«JÚLIA», basada en «La senyoreta Júlia», d'August Strindberg
 DRAMATÚRGIA: Raimon Molins
 INTÈRPRETS: Patrícia Mendoza, Jordi Llordella i Anna Roy
 DIRECCIÓ: Raimon Molins
 Sala Atrium, Barcelona.
 Fins al 28 de febrer

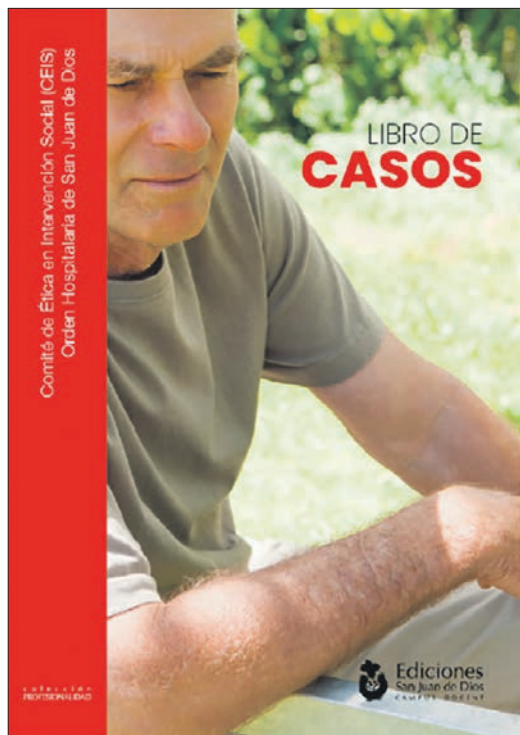
CRÍTICA LITERÀRIA

MARC ILLA MESTRE

Professor de l'Institut Borja de Bioètica-URL

Guia per dilucidar qüestions ètiques

AUTORS DIVERSOS

Libro de Casos

Ediciones SJD, 2021, 128 pàg.

El llibre de casos presentat pel CEIS (Comitè d'Ètica d'Intervenció Social) de Sant Joan de Déu és fruit de la col·laboració de diferents professionals, entitats i institucions que han presentat casos al CEIS amb l'objectiu de poder debatre, discutir i analitzar diferents casos d'ordre social que presenten una complexitat ètica. Per tant, neix amb la convicció que les qüestions ètiques que poden sorgir en la pràctica professional necessiten de diàleg interdisciplinari amb diferents mirades i punts de vista.

El CEIS, durant més de 10 anys, ha rebut dilemes ètics que s'han sistematitzat en aquest *Libro de Casos*, que també inclou els processos deliberatius sobre aquests, així com reflexions generals i apunts específics. Al llibre, aquestes problemàtiques ètiques apareixen situades en una gran varietat d'àmbits socials i sanitaris on l'Orde treballa: infància, adolescència, persones internes en centres penitenciaris, immigrants i sol·licitants d'asil, diversitat intel·lectual i funcional, trastorn mental, ancianitat, sense llar, entre d'altres en situació de vulnerabilitat social.

Atendre els més vulnerables, que des del seu naixement ha estat la tasca i la raó de ser de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, implica ser ètics i defensar el respecte a la dignitat humana, així com promoure els valors de l'hospitalitat, qualitat, respecte, responsabilitat, espiritualitat i solidaritat. Tant de bo que les guies i els processos deliberatius exposats a les pàgines d'aquest llibre siguin font d'inspiració i guia per ajudar a dilucidar i aclarir millor les qüestions ètiques sorgides en l'àmbit social, que generalment presenten una gran complexitat.

RAUXA

La persona en si

Algú pot arrossegar al llarg de tota la vida una malaltia crònica, que el condicioni notablement i que, finalment, el porti a la mort. I, tanmateix, la malaltia en qüestió no podrà ser mai la identitat d'aquesta persona. Davant dels que han de portar el pes del mal o la desgràcia —les víctimes de la violència o de les drogues, les persones amb discapacitat, les dones que es dediquen a la prostitució— correm el risc de reduir les persones a la circumstància que pateixen fins a identificar-les totalment amb aquell mal. Ja no veiem una persona que té una malaltia, sinó tan sols la malaltia. Aquesta temptació encara és més forta amb els qui cometem flagrantment el mal: lladres, corruptes, assassins, dictadors... Resulta molt difícil no identificar-los amb el seu crim. Però fins i tot el pitjor dels genocides conserva intacta —encara que colgada i embrutada— la seva autèntica naturalesa personal primigènia, que el fa ser aquella persona i no una altra.

Per més gran que sigui el mal que una persona rebi o cometi, el seu nom no s'esborra mai. Fins i tot si ha acabat esclafada pel pes de la maldat, no la podem donar mai definitivament per perduda. El mal rebut o comès és ben real, i les conseqüències dramàtiques, però la identitat de cadascú no es dissol en el no-res, perquè des del principi vam ser creats com a persones úniques i irrepetibles, amb una dignitat inalienable; perquè els nostres mals, tots sense excepció, van ser clavats en una creu a Jerusalem ara fa 2.000 anys, i així vam ser alliberats. Vet aquí la nostra esperança.

EDUARD BRUFÀU

Agenda

Barcelona

SENT LA CREU

El **diumenge 21 de febrer**, a les 18.00, pregària jove amb la creu de Sant Climent (Veneçuela) i el cardenal Baltazar Porras a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. Invitacions: <http://bit.ly/sentlacreu>.

SET DIUMENGES DE SANT JOSEP

El **diumenge 21 de febrer**, a les 18.15, devoció predicada per Mn. Salvador Bacardit al santuari de Sant Josep de la Muntanya de Barcelona.

ORGUE

El **dimecres 24 de febrer**, a les 20.00, cicle d'orgue a la catedral de Barcelona amb Loreto Fernández.

INTERIORITAT

El **dijous 25 de febrer**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco. Més informació: tel. 934 291 803.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **divendres 26 de febrer**, a les 19.00, cicle de cinema Ignasi Salvat amb la pel·lícula *La habitación*. Més informació: tel. 933 172 338.

SARDANES

El **diumenge 28 de febrer**, a les 17.00, *La sardana, camí de la Unesco*, concert de sardanes escrites per sacerdots i religiosos amb la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona al santuari de la Mare de Déu del Carme (av. Diagonal, 422 - Barcelona). Reserves: casadelasardana@gmail.com.

ANY DE SANT JOSEP

El **diumenge 28 de febrer**, a les 19.45, meditació sobre sant Josep a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona (c/ Consell de Cent, 112).

Girona

APLEC DELS PERDONS

El **diumenge 28 de febrer**, a les 12.00, missa de l'Aplec dels Perdons a l'ermita de Santa Cristina de Lloret de Mar.

Sant Feliu de Llobregat

VOCACIONS

El **dijous 25 de febrer**, a les 19.00, pregària vocacional presidida pel bisbe Agustí Cortés a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat amb exposició del Santíssim i vespres.

Terrassa

CATECUMENAT

El **diumenge 21 de febrer**, a les 12.00, Mons. Josep Àngel Saiz presideix la missa a la catedral amb motiu del ritu d'elecció de catecúmens.

RELIGIOSITAT

El **dilluns 22 de febrer**, a les 19.00, el Moviment Ecumènic de Sabadell i la Fundació Bosch i Cardellach organitzen la conferència *Com és l'ecumenisme, avui, a Sabadell?* amb Antoni Ibáñez. Es podrà seguir en format virtual: <https://videoconferencias.ccepc.org/b/fun-ool-hez>.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per les dones que són víctimes de la violència, perquè siguin protegides per la societat i perquè el seu patiment sigui considerat i escoltat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Glòria Andrés, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Giorgio Chevallard, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Marc Illa, Maria Jaurrieta, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Gaspar Mora, Francesc Nicolau, M. Mercè Palau, Joan Palero, Joan Pallarès, Quique, Ignasi Ricart, Lluís Serra, Rafael Serra, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

M. MERCÈ PALAU

El descens de les vocacions religioses a Europa és un fet. Com a conseqüència, hi ha un descens en el nombre de seminaristes. Catalunya no és un excepció de la crisi que arrossega des de fa anys l'Església catòlica. Per afrontar aquest problema, les diòcesis han impulsat la crida de sacerdots estrangers per cobrir les seves necessitats. Mn. Jean Pierre Citenga Muyanyi (nascut el 1977 a la República Democràtica del Congo) va arribar a Vic el 2018. És rector de Sant Quirze de Besora, Montesquiu, Sora, Santa Maria de Besora i Vidrà (Osona).

Al seu país d'origen, la República Democràtica del Congo, la fe catòlica es professa majoritàriament pel seu passat com a antiga colònia belga?

Sí, perquè la majoria de la població és de religió cristiana, en primer lloc, catòlics i després protestants.

Quin camí el va portar a ser ordenat de capellà?

Jo era escolanet en una parròquia. Després de la crida religiosa, vaig decidir fer dos anys de preparació abans d'entrar en un Seminari. Aleshores vaig estudiar Filosofia i en un altre lloc, a la diòcesi de Kabinda, els tres anys de Teologia. El 2009 vaig ser ordenat.

Quins motius el van portar a Catalunya? La falta de vocacions n'ha estat un?

És a causa de la relació entre la meva diòcesi de Kabinda i la diòcesi de Vic. El bisbe de Vic s'hi va posar en contacte perquè necessitaven capellans a Catalunya. Vaig arribar a Vic el novembre del 2018. No sabia gens de castellà ni de català. I primer vaig aprendre el català, ja que em vaig instal·lar durant uns mesos a Vic, a la casa sacerdotal, on viuen els mossens jubilats, per tal d'endinsar-me en la llengua i cultura pròpies.

Li agrada l'experiència de viure aquí?

Sí, m'agrada molt. És una cultura molt diferent de la meua, però és una experiència molt enriquidora. Si em quedaré definitivament, no

Jean Pierre Citenga és rector de Sant Quirze de Besora, Montesquiu, Sora, Santa Maria de Besora i Vidrà (Osona)

«La gent tornarà a l'Església»

ho sé, ja ho veurem. Aquest tema el van parlar el meu bisbe del Congo i el d'aquí. Però no sé quan em diran si s'acaba la meua missió. Perquè des que vaig ser ordenat de capellà, sempre he estat en mans del meu bisbe, i ara també del de la diòcesi de Vic.

En arribar aquí, quines van ser les primeres parròquies on va anar destinat?

Des de la meua arribada vaig estar a Vic, a la casa sacerdotal, i després ja vaig passar a les parròquies de Sant Quirze i Santa Maria de Besora, Vidrà i Montesquiu. A la de Sora només es fan 4 misses l'any, per la festa Major, Setmana Santa, Nadal i Tots Sants.

La falta de feligresos posa en perill l'Església?

No. Crec que ens trobem en una època de canvis, però no podem perdre l'esperança, ja que aquesta mala època marxarà i la gent tornarà a l'Església. Al meu país, per exemple, hi ha molts catòlics practicants. Una nova parròquia que jo portava tenia 1.200 feligresos cada diumenge.

Com valora el pontificat del papa Francesc?

M'agrada molt. És molt bona persona i un gran servidor dels altres. És un gran exemple. Amb la seva manera de fer es veu una persona molt senzilla i propera. Hi és per ajudar, servir i portar la pau a tot arreu.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca